ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἡ συνδρομὴ εἶνε προπληρωτέα ὑποχρεωτική:

ΕΝ ΤΩι ΕΣΩΤΕΡΙΚΩι		ΕΝ ΤΩι ΕΞΩΤΕΡΙΚΩι	
Ἐτησία	Σελ. 10	Ἐτησία	Σελ. 12
Ἑξάμηνος	» 5	Ἑξάμηνος	» 7

Τιμὴ ἑκάστου φύλλου γρόσια 2.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ

ΤΗι ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ:

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΔΟΣ.—Ἀγορὰ Κύκκου Ἀριθ. 26.

ΕΤΟΣ Ι' ΑΡΙΘ. 514

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑι (Κύπρου),

τῇ 16ῃ Φεβρουαρίου 1916.

ΑΥΤΟΜΑΤΟΣ ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

ΟΛΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗΝ

«Ὁ πόλεμος διὰ τὴν Εὐρώπην σημαίνει ἐρήμωσιν καὶ θάνατον· διὰ τὴν Ἀμερικὴν δὲ ἀφθονία συγκομιδῆς νέων ἑκατομμυρίων καὶ πάροχος ταχείας ἀναβιώσεως τῆς εὐημερίας. Αἱ μέλλουσαι πολεμικαὶ παραγγελίαι ἐδημιούργησαν πλείονας ἀξίας, πενταπλασίαν ἢ αὐταὶ αὗται αἱ πολεμικαὶ παραγγελίαι».

«American Review».

Ἡ ἰδιωτικὴ ἀλληλογραφία καὶ τὰ ἰδιαίτερα συμφέροντα τῶν ἀτμοπλοϊκῶν Ἑταιρειῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν διαφόρων πρακτόρων ἐγκαίρως μετέδοσαν καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν Νῆσον τὴν πληροφορίαν περὶ τῶν πολλῶν καὶ μεγάλων ἐργασιῶν καὶ τῶν ἱκανοποιητικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν ἐν Ἀμερικῇ, καὶ ἤρξατο ἤδη ἡ μεταναστευτικὴ κίνησις καθισταμένη ζωηρὰ καὶ τείνουσα νὰ μετατραπῇ εἰς ρεῦμα ὁρμητικόν.

Τὴν κίνησιν σήμερον προπάντων πρέπει νὰ ἐνθαρρύνωμεν χάριν τῆς γενικῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως καὶ εὐημερίας τῆς Νήσου ὅλης.

Ἡ Κύπρος, ὑπὸ τὰς ἰδιαιτέρας πολιτικὰς συνθήκας αὐτῆς, περιελήφθη εἰς τὰς ἐμπολέμους χώρας καὶ ὑφίσταται πάσας τὰς οἰκονομικὰς δυσχερείας χωρίς τινος ἀντισταθμήματος οἰκονομικοῦ, ὡς τοῦτο συμβαίνει εἰς τὰς ἄλλας ἐμπολέμους χώρας.

Αἱ οἰκονομικαὶ δυσχέρειαι ἐγένοντο τὰ μάλιστα αἰσθηταὶ εἰς πάσας τὰς τάξεις τάς τε ἀγροτικὰς καὶ τὰς ἀστικάς, καὶ ἐκδηλοῦται κατὰ τρόπον λίαν χαρακτηριστικόν. Χιλιάδες ἀνδρῶν, γυναικῶν, παίδων καὶ κορασίων ἀπῆλθον ἐκ τῆς Ἐπαρχίας Πάφου εἰς Αἴγυπτον, ὅπου διάγουσι κατὰ τρόπον προσβάλλοντα τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὴν ὀφειλομένην ἀγαθὴν φήμην τῆς Νήσου. Ἡ ἔλλειψις ἐργασίας εἶνε τοσαύτη, ὥστε τὰ ἡμερομίσθια τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν ἀπέβησαν εὐτελέστατα, ἐπωφελοῦνται δὲ τὴν οἰκονομικὴν ταύτην δυσπραγίαν τοῦ τόπου ξέναι ἑταιρεῖαι παρέχουσαι εὐτελῆ ἡμερομίσθια διὰ βαρεῖαν καὶ πολλάκις ἐπικίνδυνον ἐργασίαν.

Ἀρκεῖ νὰ εἴπωμεν ὅτι οἱ μαῦροι ἐργάται εἰς τὰ ὀρυχεῖα τῆς Ἀφρικῆς ἀπολαμβάνωσι δύο σελλίνια καθ' ἑκάστην καὶ ἐπὶ τούτοις τροφὴν καὶ κατοικίαν μετὰ φωτισμοῦ, καὶ τροφὴν μετὰ γνησίου βουτύρου μάλιστα, τὸ ὁποῖον ἀπαιτοῦσιν οὗτοι ἐπὶ ἀπειλῇ ἀπεργίας. Σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ Κύπριοι ἐργάται, ὡς ἐμπράκτως ἀπεδείχθη εἰς τὰ αὐτὰ ὀρυχεῖα, ἐκτελοῦσι διπλασίαν ἐργασίαν ἢ οἱ μαῦροι καὶ ἀνεδείχθησαν πολλῷ ἀνώτεροι τῶν ἡμιζομένων Ἰταλῶν ἐργατῶν.

Ἐντοῦτοις δι' ἔλλειψιν ἐργασιῶν οἱ ἐργάται τοῦ Ἀμιάντου καὶ τῆς Σκουριωτίσσης ἀπολαμβάνουσιν ἡμερομίσθια ποικίλλοντα ἀπὸ ἑνὸς μέχρι δύο σελλινίων, ἐξ ὧν ὀφείλουσι καὶ νὰ συντηρῶνται, ἡμερομίσθιον ἀπολύτως εὐτελές, ἀποβαῖνον εὐτελέστερον διὰ τὴν μεγάλην ὑπερτίμησιν τῶν τοῦ βίου διὰ τὰ πραγματοποιούμενα ἀπὸ τῶν ἑταιρειῶν τούτων κέρδη καὶ τὰ πραγματοποιηθησόμενα λίαν προσεχῶς.

Εὐτυχῶς ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν Ἀμερικὴν εἶνε ἀνοικτὴ καὶ τὰ Ἑλληνικὰ Ὑπερωκεάνεια, ἐξυπηρετοῦντα τὰς ἀνάγκας τῆς Ἐλευθέρας Ἑλλάδος ἀποκατέστησαν πυκνὴν μετὰ τοῦ Νέου Κόσμου συγκοινωνίαν ἀντὶ ναύλων σχετικῶς εὐθυνῶν, ὑπάρχει δὲ ἐν Ἀμερικῇ μεγάλη ζήτησις χειρῶν ἐργατικῶν καὶ παρέχονται ἡμερομίσθια ἄνω τῶν δέκα πέχεων καὶ εἴκοσι σελλινίων.

Ἡ ἐν ἐπικεφαλίδι ἄνωθι περικοπὴ παρελήφθη ἐξ ἄρθρου τῆς **«Ἀμερικανικῆς ἐπιθεωρήσεως»** *ἐν ᾧ παρέχονται στατιστικαὶ καὶ δι' ἀριθμῶν πληροφορίαι περὶ τῶν ἐκτάκτων ἐργασιῶν ἕνεκα τῶν πολεμικῶν παραγγελιῶν ἐξ Εὐρώπης καὶ τῆς μεγάλης ὑψώσεως τῶν ἡμερομισθίων, διότι αἱ μεγάλαι πηγαὶ χειρῶν ἐργατικῶν οἷαι εἶνε ἡ Ἰταλία, ἡ Συρία καὶ ἄλλαι χῶραι εἶνε ἀποκεκλεισμέναι ὑπὸ τοῦ πολέμου καὶ εὗρὺ ἀνοίγεται στάδιον εἰς τὰς Ἑλληνικὰς χεῖρας, ὅπως ἐπωφεληθῶσι πλήρως τὴν παροῦσαν εὐκαιρίαν, ἥτις φαίνεται ὅτι θὰ συνεχισθῇ ἐπὶ ἔτη.*

Κατὰ τὴν Ἀμερικανικὴν Ἐπιθεώρησιν», κατὰ τοὺς πρώτους ὀκτὼ μῆνας ἡ Ἀμερικὴ ἀπέστειλεν αὐτοκίνητα, χαλκόν, ὅπλα καὶ ἡμιόνους, ἐκρηκτικὰς ὕλας, δέρματα κατειργασμένα, καπνὸν (σόλες), ἀκανθωτὰ καὶ ἄλλα σύρματα καὶ διάφορα τρόφιμα εἰς Εὐρώπην ἀξίας ἐν ὅλῳ 479,465,000 δολλαρίων ἤτοι £ 95,892,600.

Τὸ πυριτιδοποιεῖον Du Pont ἔλαβε παραγγελίας £80,000,000. Ἐπλήρωσε μέρισμα 200 ο/ο κατὰ τὴν 1ην π. Ὀκτωβρίου, Δέκα χιλιάδες ἐργάται εἰργάσθησαν ἐπὶ μῆνας διὰ τὰς ἀναγκαίας προσθήκας τῶν ἐργοστασίων του καὶ ἤδη προσετέθησαν 20,000 ἔκτακτοι διὰ τὴν παραγωγήν του.

Ἡ Ἑταιρεία Πέτλεεμ τοῦ Χάλυβος εἶνε τὸ γιγαντωδέστατον χαλυβουργεῖον τοῦ Λυτικοῦ Ἡμισφαιρίου καὶ ὑπερβαίνει τὸ γερμανικὸν Κροῦπ καὶ τὸ γαλλικὸν Κρεζώ. Τὰ κέρδη του προσδοκῶνται ν' ἀνέλθωσι κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος εἰς £11,250,000. Ἡ Ἑταιρεία ἐκτελεῖ σήμερον ἐργασίας κατὰ £50,000,000 περισσοτέρας ἢ κατὰ τοὺς ὁμαλοὺς καιρούς.

Ἡ κατασκευὴ ὀβίδων εἶνε ἰδιαζόντως σημαντικὸν χαρακτηριστικὸν τῶν πολεμικῶν παραγγελιῶν. Ἐν Ἐργοστάσιον τοῦ Brooklyn κατασκευάζει 15,000 ὀβίδας ἐκρηκτικὰς (Shells) πρὸς £ 2. 10. 0 ἤτοι £ 36,000 καθ' ἑκάστην καὶ £ 7,200,000 ἐτησίως.

— Ἐκπληκτικὴ ἀναζωογόνησις.

Τὴν δημιουργηθεῖσαν ἐν Ἀμερικῇ νέαν κατάστασιν περιγράφει ὁ ἀρθογράφος τῆς «Ἀμερικανικῆς Ἐπιθεωρήσεως» ὡς ἑξῆς.

«Ἁπλῶς εἰπεῖν, αἱ πολεμικαὶ παραγγελίαι ἐνήργησαν ὡς μέγα πλατάγημα ἐπὶ στασίμου ἕλους. Ὁ θόρυβος τοῦ πλαταγήματος ἐγένετο ἐξεγερτικὸς καὶ ταχέως ἔπαυσε, τὰ κύματά του ὅμως ὑπῆρξαν ἀναρίθμητα καὶ ἐκτεταμένα καὶ μόνιμα. Καταπληκτικοὶ κύκλοι συναλλαγῶν ἐγεννήθησαν ἐπεκτεινόμενοι ὁσημέραι.

Εἶνε ἐκπληκτικὸν γεγονὸς ὅτι αἱ πολεμικαὶ παραγγελίαι ἐξώθησαν τὸ ἤρεμον ρεῦμα τῶν συναλλαγῶν ἐπὶ ἕκταστν διοσεκατομμυρίων δολλαρίων (1 δολλάριον= 4 σελλίνια.) Τὰ παράθυρα τῶν ἐργοστασίων φωτίζονται ὅλ' ὅλης τῆς νυκτός, ὁ συνωστισμὸς τῶν σιδηροδρομικῶν σταθμῶν, ἡ ζήτησις καὶ ἡ ἀναγγελία κωλυσιπλοϊῶν ὑπὸ διαφόρων φορτωτῶν καὶ ναυλωτῶν ἐγένετο ἡ ἀπαιτουμένη τόνωσις ὅπως ἀνορθωθῇ εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς ἡ παλαιὰ Ἀμερικανικὴ ἐπιχειρηματικότης καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ πρότερά ἴχνη αὐτῆς.

«Ἄνθρωποι οἵτινες τὴν ἀνοιξιν δυσκόλως ἐπείθοντο νὰ ἀγορασωσιν ἑνὸς μηνὸς ἀκατέργαστον ὑλικόν, τώρα μετὰ ζωηρότητος καὶ βοῆς ζητοῦσιν ὁσονδήποτε ποσὸν—ὀλίγον ἢ πολὺ—καὶ μὲ ὑπερτίμησιν! Ἐργάται ἐργοστασίων, οἵτινες κατὰ τὸ π. θέρος εἶχον μόνον τρεῖς δεκαώρους ἡμέρας ἐργασίας καθ' ἑβδομάδα καὶ κατενέμοντο εἰς αὐτοὺς ὡς ἐλεημοσύνη, ἐργάζονται τώρα μέχρι τῆς δεκάτης τῆς νυκτὸς ἐπὶ ἐπιμισθίῳ καὶ λαμβάνουν ἐπιμίσθιον πέρα τῶν ὀκτὼ ὡρῶν! Ὀλίγους μῆνας πρότερον ὑπῆρχον 300,000 σιδηροδρομικαὶ φορτηγαὶ ἅμαξαι ἐν ἀργίᾳ· τώρα οἱ πρόεδροι τῶν σιδηροδρόμων χάνουσι τὸν ὕπνον αὐτῶν ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως ἁμαξῶν.

— Ἀχαλίνωτος ἀγορὰ χάλυβος.

Ὡς εἰκὸς ἓν τῶν σημαντικωτάτων πρώτων ὑλικῶν τὸ ἐπηρεαζόμενον ἀπὸ τῶν πολεμικῶν παραγγελιῶν εἶνε ὁ χάλυψ. Ἀποτέλεσμα τῆς πλημμύρας πολεμικῶν παραγγελιῶν πρῶτον πάντων ἦτο νὰ ἐξόγκωθῶσιν εἰς μεγάλας ἀναλογίας αἱ ζητήσεις μηχανῶν πρὸς κατασκευὴν ὀβίδων κλπ. καὶ δι' οἰκοδομικὸν χάλυβα διὰ τὰς πολλὰς νέας προσθήκας εἰς τὰ ἐργοστάσια· ἔπειτα πάλιν δι' ὑλικὰ διὰ νέας φορτηγὰς ἁμάξας καὶ πλοῖα πρὸς μεταφορὰν τῶν ἐμπορευμάτων καὶ διὰ περισσοτέρας ἀτμομηχανὰς σιδηροδρομ. ἵνα σύρωσιν αὐτάς. Καὶ τώρα ἐν συνόλῳ, ὡς ἀποτέλεσμα τοῦ πολέμου, αἱ Ἡνωμ. Πολιτεῖαι ἔχουσιν ἀνάγκην μεγάλων ποσοτήτων χάλυβος πρὸς κατασκευὴν πολεμικῶν σκαφῶν καὶ ὑποβρυχίων ἰδικῶν των, καὶ τὰ ἔθνη προαγοράζουσιν ἐμπορεύματα πρὸς χρῆσιν μετὰ τὸν πόλεμον.

«Ἡ κατάστασις ἐν τῇ βιομηχανίᾳ τοῦ χάλυβος εἶνε καταπληκτική. Παραδέχονται ὅτι ἡ ἀγορὰ τοῦ χάλυβος προχωρεῖ ἀγρίως, καὶ λέγουσί τινες ὅτι ἐντὸς ἓξ μηνῶν θὰ εἶνε σχεδὸν ἀδύνατον νὰ γίνωνται δεκταὶ παραγγελίαι.

— Κέρδη ἀπὸ τοῦ χαλκοῦ.

«Ὑπάρχει χαλκὸς πᾶς τις γνωρίζει πῶς οὗτος εἶχε καταπέσει καὶ σχεδὸν ἐγκατελείφθη. Ἰσχυρόταται ἄλλοτε ἑταιρεῖαι εἶχον περιέλθει εἰς χρεωκοπίαν. Τώρα εἶνε τὸ κύριον μέλημα τῶν ἀρχηγῶν τοῦ χαλκοῦ ὅπως ἐμποδίσωσι τὴν ἀγορὰν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνεργήσῃ ὡς bronchio! Οὐ μόνον οἱ Σύμμαχοι ἀγοράζουσι χαλκόν, ἀλλὰ φημολογεῖται ὅτι Γερμανοὶ πράκτορες συνῆψαν συμβόλαια δι' £ 8,000,000 ἀξίας χαλκὸν παραδοτέον μετὰ τὸν πόλεμον. Ὁ χαλκὸς τιμᾶται ἤδη κατὰ πέντε ἑκατοστὰ ὑπὲρ τὴν μέσην τιμὴν τῶν εἴκοσι τελευταίων ἐτῶν καὶ τινες παραγωγοὶ κερδαίνουσιν 100 0)0.

— Νέος πλοῦτος μήπω διανεμηθείς.

«Ἐπιμελὴς ἐκτίμησις τῆς γενικῆς καταστάσεως καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐπιφαίνει ὅτι 90 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸ τῆς ὅλης ἐν τῇ χώρᾳ βιομηχανικῆς ἐργασίας ἐπωλήθη καὶ ὑπερεπωλήθη.

Τὸ μάλιστα ἐκπληκτικὸν μέρος τῆς ὅλης πολεμεφοδιακῆς κινήσεως καὶ τὸ μάλιστα παράδοξον εἶνε ὅτι αἱ προσθετοι ἀξίαι αἱ τεθεῖσαι εἰς ἀποθέματα καὶ μετοχὰς, γενικαὶ ἀξίαι καὶ προσωπικαὶ περιουσίαι, ἀφότου ἤρχισαν ἐκχυνόμεναι αἱ πολεμικαὶ παραγγελίαι, ἀνῆλθον εἰς τὸ πενταπλάσιον ποσὸν τῶν πολεμικῶν παραγγελιῶν.

«Ὡς γεγονός, ὅμως, τὸ πλεῖστον τοῦ νέου πλούτου εἶνε ἀκόμη ἐπὶ τοῦ χάρτου. Ὅσοι ἐργοστασιάρχαι ἀνέλαβον μεγάλας πολεμικὰς παραγγελίας καὶ μετὰ καταθέσεων ἔτι χρηματικῶν, ἐδαπάνησαν πάσας ταύτας καὶ ἔτι πλέον πρὸς ἐπέκτασιν τῶν ἐυκολιῶν, διὰ νέας μηχανὰς καὶ διάφορους προσαρμογάς.

Ὡς πρὸς τὰ πολεμεφόδια, ἡ λογικὴ δεικνύει ὅτι, ἐὰν ἄπριον συνωμολογεῖτο εἰρήνη, οὐδὲν τῶν ἐμπολέμων ἐθνῶν θὰ ἐθεώρει ἑαυτὸ ἀσφαλὲς ἄνευ μεγάλης ἀποταμιεύσεως πολεμεφοδίων. Ἡ κατασκευὴ πυρομαχικῶν ἀναντιρρήτως θὰ ἐξακολουθήσῃ ἐν Ἀμερικῇ ἐπὶ περίοδον πολλῶν ἐτῶν μετὰ τὸν πόλεμον,

«Ἡ βαθμιαία διάχυσις τοῦ πλούτου, ἥτις συνετελέσθη τώρα, θὰ ἑρματίσῃ τὸ φυσικὸν οἰκονομικὸν πλῆγμα τῆς ἡμέρας τῆς εἰρήνης (ἥτις, βεβαίως, ὑπό τινας περιπτώσεις, θὰ προβλεφθῇ ἐν καιρῷ ὅπως ἀπαλύνῃ τὸ πλῆγμα».

Ἐκ τῆς ἀμυδρᾶς ταύτης σκιαγραφίας τῆς συντελουμένης ἐν Ἀμερικῇ μεγάλης πλουτοπαραγωγοῦ κινήσεως καὶ ἐργασίας, δείκνυται ὅτι ὅσοι ρωμαλέοι καὶ φιλόπονοι ἐργάται ἀπέλθωσιν ἐκεῖ θὰ εὕρωσιν ἄμεσον καὶ λίαν ἐπικερδῆ ἐργασίαν ὥστε νὰ ἐξασφαλίσωσι τὸ μέλλον ἑαυτῶν καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν.

Εἴπερ ποτε σήμερον συμφέρει εἰς τὴν Νῆσον ἡ ἀθρόα μετανάστευσις, διότι κατὰ τοὺς προσεχεῖς μῆνας οἱ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς Νήσου θὰ ἀποβῇ δυσχερεστέρα, καὶ πᾶς φόβος ὑπάρχει ὅτι ἡ θαλασσία συγκοινωνία θ' ἀποβῇ σπανιωτέρα καὶ ἡ ὕψωσις τῶν ναύλων θὰ ἦνε τοιαύτη ὥστε τὰ πλεῖστα καὶ μεγαλείτερα προϊόντα τῆς Νήσου εἶνε φόβος μὴ παραμείνωσι ἀπώλητα.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΙΣ ΓΕΩΡΓ. ΤΜΗΜΑΤΟΣ

1914-1915

ΝΟΣΟΣ ΚΕΡΑΤΕΑΣ

(Κηκιδόμυια Κερατέας).

Ἡ νόσος τῶν κερατεῶν περὶ ἧς διέλαβον ἐν τῇ προηγηθείσῃ ἐκθέσει μου, ἐγένετο ἀντικείμενον σοβαρᾶς σκέψεως καὶ συνεζητήθη ὡσαύτως ἐν τῷ Νομοθετ. Συμβουλίῳ. Ἡ βιολογικὴ ἔρευνα τοῦ ἐντόμου Κηκιδόμυια Κερατέας (*Cecidomyia Ceratoneae*) τοῦ προξενοῦντος τὴν ἀσθένειαν διεξήχθη συνεχῶς ἐπὶ πολλοὺς μῆνας. Τὸ ζῶν ἔντομον ἐξητάσθη μικροσκοπικῶς κατὰ πάντα τὰ στάδιά του μετὰ τοῦ ἀποτελέσματος ὅπως ἐκφρασθῇ ὁριστικὴ γνώμη περὶ τῶν ἀρίστων μέσων πρὸς καταπολέμησίν του. Πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀναγκαίας θεραπείας ἦτο, τῶν ὧν οὐκ ἄνευ, ὅπως οἱ ἰδιοκτῆται τῶν προσβεβλημένων δένδρων ἐφαρμόσωσιν αὐτήν. Ἐὰν δὲν ἐγίνετο τοῦτο, τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο ἀτελέστατον, ἀφοῦ αἱ εὐσυνείδητοι ἰδιοκτῆται, ὅσοι θὰ ἐξετέλουν αὐτὴν κατὰ τὰς δοθείσας συμβουλὰς, θὰ διέτρεχον τὸν κίνδυνον νὰ εὕρωσι τὰ δένδρα προσβεβλημένα πάλιν βραδύτερον ὑπὸ τῶν ἐντόμων ἀπὸ τῶν μὴ τυχόντων θεραπείας δενδρων. Χωρὶς τροποποιήσεως τοῦ νόμου οὐδὲν ἠδυνατο νὰ ἐπιχειρηθῇ καὶ ἐπειδὴ ἐθεωρήθη ἀπρόσφορος ἡ εἰσήγησις νομοθεσίας, δὲν ἐγένετο γενικὴ καταδίωξις τοῦ ἐντόμου. Τῇ συμβουλῇ τοῦ πρώην ἐφόπτου τῆς Γεωργίας κ. Φούμη, ἐγένοντο ἐπιχειρήσεις κλαδεύσεως, τεθεῖσαι ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσίν του.

Ἡ ἐργασία αὕτη δὲν ἐθεωρεῖτο ὡς θεραπεία τῆς ἀσθενείας ταύτης τῆς κερατέας, ἀλλ' ἐπιστεύετο ὅτι ἡ ἀφαίρεσις τοῦ νεκροῦ ξύλου καὶ τῶν περιττῶν κλάδων θὰ ὑπεβοήθει τὴν ἐπίρρωσιν τῶν δένδρων καὶ θὰ προσέθετεν εἰς τὴν παραγωγικότητά των, θὰ καθίστη δὲ εὐκολωτέραν τὴν ἐργασίαν πρὸς ἀποκοπὴν τῶν προσβεβλημένων καρπῶν καὶ ἀνθέων διὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος.

Αἱ κλαδεύσεις ἤρχισαν εἰς τὰ κυβερνητικὰ δάση καὶ εἴς τινα δένδρα ἰδιωτῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου μέχρι τῶν μέσων σχεδὸν τοῦ Φεβρουαρίου ἡ κλάδευσις ἐξηκολούθησεν εἰς πολλὰς θέσεις, κυρίως ὅμως εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Κυρηνείας. Καθ' ὃν χρόνον γράφομεν, εἶνε ἀδύνατον νὰ προείπωμεν τὴν συγκομιδὴν τῶν κερατίων τοῦ 1915. ἐν συνόλῳ ὅμως, αἱ προβλέψεις εἶνε πολὺ καλαί. Παρὰ τὰς μελαγχολικὰς προβλέψεις, ἡ ἐξαγωγὴ χαρουπίων τῷ 1914—1915 ὑπερέβαλε πᾶσαν προηγηθεῖσαν κατὰ 1,000 τόν.

Ἐν ὅλῳ 196,098 κερατέαι ἐκλαδεύθησαν ἢ ἐκαθαρίσθησαν κατὰ τὴν περίοδον ἀπὸ Αὐγούστου 1914 μέχρι 17 Φεβρ. 1915 εἰς δημόσια δάση καὶ εἰς ἰδιοκτησίας, ἐν οἷς περιλαμβάνονται 104,923 ἀνεμβολίαστοι κερατέαι.

Ὡσαύτως 14.665 ἀνεμβολίαστοι ἐλαῖαι ἐκλαδεύθησαν.

— Ἐντομολογία.

Τὸ ἔτος τοῦτο ἐγένετο ἀξιωσημείωτον ὑπὸ ἐμφανίσεως πολυαρίθμων καὶ καταστρεπτικῶν ἐντόμων. Εὐτυχῶς εἶνε δυνατὸν ν' ἀντιμετωπισθῇ ἡ κατάστασις αὕτη τῶν πραγμάτων μέχρι τινός, διότι τέσσαρες τελειόφοιτοι τῆς Γεωργ. Σχολῆς εἶνε εἰδικῶς ἠσκημένοι πρὸς πρακτικὴν ἐργασίαν διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἐντόμων. Εἶς πολὺ εὐχάριστον ὅτι γεωργοὶ καὶ κηπουροὶ γενικώτερον ἤδη ἢ πρότερον ἀναφέρουσι τὰς ὑπὸ ἐντόμων ἢ μυκήτων προσβολὰς καὶ ἐπιθυμοῦσι νὰ ψεκάζωσι τὰ δένδρα των καὶ νὰ πληρώνωσι τὰ ἐντομοκτόνα.

Τὴν νῆσον ἐπεσκέφθη τὸ ἔτος τοῦτο ὁ ἐχθρὸς τῶν σιτοκαλλιεργητῶν ἡ «Ἐσσιανὴ μυῖα». (Κηκιδόμυια καταστρεπτικὴ=*Cycidomyia desttructor*, Ὑπῆρχεν ἀναμφιβόλως καὶ εἰς προηγούμενα ἔτη, ἐπειδὴ ὅμως τὸ Γεωργ. Τμῆμα δὲν ἦτο ὠργανωμένον ὅπως ἀσχολῆται περὶ τοιαύτας νόσους, ἀνηγγέλλοντο καὶ αἱ ὑπὸ ταύτης καταστροφαὶ πιθανῶς ἀπεδίδοντο εἰς τὸν καιρὸν ἢ εἰς ἄλλα αἴτια. Ἀμ' ὡς ἐγένετο γνωστὴ ἡ παρουσία της, ἐγένοντο διαβήματα πρὸς καταπολέμησίν της, καὶ οἱ γεωργοὶ ἔλαβον ὁδηγίας περὶ τῶν ληπτέων προληπτικῶν μέτρων, ἀμφίβολον ὅμως εἶνε ἂν θὰ ἐκτελεσθῶσι ταῦτα γενικῶς. Εἰς πολλοὺς τόπους ἡ ἀπώλεια συγκομιδῆς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὑπελογίσθη μέχρι 60 ο/ο καὶ πρέπει νὰ περιμένωμεν μεγαλειτέραν ἐλάττωσιν τῆς συγκομιδῆς, ἐφόσον τὸ μάλιστα καταστρεπτικὸν τοῦτο ἔνιομον, τὸ ὑπόον συνδυάζεται μετὰ τοῦ ὀλέθρου τῆς κερατέας, τῆς Κερατονείας Κηκοδομυίας, ἐπικρατεῖ.

Σοβαρὰ ἀμπελικὴ νόσος κατὰ τὴν γειτονίαν Ὀμάδους, Μανδριῶν κ.λ.π. ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐπροξενει μεγάλην ζημίαν καὶ διελάνθανε τὴν ἔρευναν.

Ἀνηγγέλθη πάλιν κατὰ τὸ π. θέρος, καὶ ὁ ἐντομολόγος ἀπεστάλη ἐπομένως εἰς Ὄμοδρς, παραλαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τὰ μικροσκοπικὰ ὄργανά του, ἵνα ἐκτελέσῃ πλήρη ἐξέτασιν ἐπὶ τόπου.

Ἀπεδωκεν οὗτος τὴν προσβολὴν εἰς Θρίπα, ὁ ἀκριβὴς ὅμως χαρακτηρισμὸς τοῦ ἰδιαιτέρου εἴδους Θριπὸς εἶνε ὑπὸ μελέτην ἐν Ἀγγλίᾳ. Ἐξακριβωθείσης τῆς αἰτίας τῆς βλάβης, ἐδόθη ἡ συμβουλὴ πρὸς θεραπείαν καὶ ἐλπίζεται ὅτι θὰ παύσῃ τώρα ἡ νόσος αὕτη λυμαινομένη ἐπὶ σοβαρὰν ἔκτασιν τὰς ἀμπέλους τῆς Κύπρου.

Δείγματα διαφόρων ἐντόμων καὶ νοσούντων φυτῶν ἐλήφθησαν πανταχόθεν τῆς Νήσου καὶ μέγας ἀριθμὸς

ἐκθέσεων τοῦ Τμήματος ἀφορωσῶν εἰς τὴν ἐφαρμοστέαν θεραπείαν ἐξεδόθησαν πρὸς τοὺς γεωργούς, ὧν αἱ ζημίαι ὑπὸ τῶν αἰτίων τούτων οὐσιωδῶς θὰ ἠλαττώθησαν.

Δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ παρόντι ἴδιος κλάδος παθολογίας καὶ μυκητολογίας, καὶ ἡ μελέτη τῶν πολυαρίθμων τούτων νόσων, αἵτινες ὑπάγονται εἰς αὐτάς, καὶ ἡ ἐξέτασις τούτων καὶ ἔκθεσις περὶ τῶν πολλῶν ἀποσταλέντων δείγμάτων, διεξάγονται ἐν τῷ Ἐντομολογικῷ Ἐργαστηρίῳ. Ἡ ἐργασία αὕτη κέκτηται μεγάλην σημασίαν διὰ τὴν Γεωργίαν τῆς Νήσου, καὶ ἐλπίζεται ὅτι ἐν καιρῷ θὰ ἐνισχυθῇ τὸ τεχνικὸν προσωπικόν, ὥστε ἡ ἔρευνα ὑπὸ τοῦ κλάδου τούτου νὰ διεξάγεται μεθοδικωτέρα καὶ κατὰ πληρέστερον τρόπον ἢ ὅσον εἶνε τώρα δυνατόν.

—Χημικὰ λιπάσματα.

«Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο μέγα ἐγένετο βῆμα πρὸς τὴν χρῆσιν χημικῶν λιπασμάτων. Τοῦτο μεγάλως ὀφείλεται εἰς ἡμίσειαν δωδεκάδα καταστημάτων, ἅτινα ἐξησφάλισαν ἀντιπροσωπείας διὰ διαφόρους ἐργοστασιάρχας ἐν Εὐρώπῃ καὶ μετὰ δραστηριότητος κατέστησαν γνωστὸν εἰς τοὺς Κυπρίους Γεωργοὺς τὰ ἐπιτυγχανόμενα ὠφελήματα διὰ τῆς χρήσεως αὐτῶν.* Εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἐπετεύχθησαν ἐξαίρετα ἀποτελέσματα. Ἡ χρῆσις τῶν λιπασμάτων τούτων εἶνε γενικωτάτη ἀπὸ πολλοῦ καθ' ἅπαντα τὸν γεωργ. κόσμον καὶ δύνανται, τρόντι, νὰ θεωρῶνται ὡς οὐσιώδη διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς γεωργίας.

Ἐντούτοις οὐδὲν ἐμπορικὸν εἶδος νοθεύεται συστηματικώτερον κατὰ τὴν μεταπόλησιν ὅσον τὰ χημικὰ λιπάσματα. Τὸ Τμῆμα ἠσχολήθη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν σειρῶν ἀναλύσεων ὅπως ἐξακριβώσῃ μέχρι τινὸς ἐκτάσεως, ἐὰν ὑπάρχῃ, διαπράττεται ἡ νοθεία ἐνταῦθα, καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ κάμῃ προτάσεις πρὸς ἔλεγχον τοῦ ἐμπορίου τῶν λιπασμάτων. Λίαν ἐπωφελὴς πληροφορία ἐγένετο εἰς τὸ Γ. Τμῆμα καὶ μετεδόθη εἰς τοὺς γεωργούς, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς διαφόρων συνδυασμῶν τῶν λιπασμάσεων εἰς τοὺς δοκιμαστικοὺς ἀγροὺς καὶ εἰς ἐπιδείξεις ἀγροτικάς. Ἡ ἐργασία αὕτη φαίνεται ὅτι εἶνε σημαντικῆς πρακτικῆς ὠφελείας πρόξενος, γνωρίζουσα εἰς τοὺς γεωργοὺς τὴν ἐπωφελῆ χρῆσιν τῶν λιπασμάτων τούτων, θὰ ἦνε ὅμως ἐπάναγκες νὰ ἐπιβληθῶσι κανονισμοὶ ὅπως προφυλάσσεται ὁ καταναλωτὴς ἀπὸ τοῦ δόλου καὶ τῆς νοθείας.

* Σ. Σ. Κ. Φ. Ἐνταῦθα δὲν ὑπάρχει δικαία ἀκρίβεια. Τὴν εὑρεῖαν διάδοσιν τῶν λιπασμάτων ἐν Κύπρῳ συνετέλεσε κυρίως ἡ Ἑλληνικὴ ἐν Πειραιεῖ Ἑταιρεία Χημικῶν Λιπασμάτων διὰ εἰδικοῦ ἐπιστήμονος ἀπεσταλμένου αὐτῆς τοῦ κ. Μουράτογλου.

ΕΝ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΓΟΡΕΥΣΙΣ

ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Κ^ου Δ. ΓΟΥΝΑΡΗ

—Ἡ διαχείρισις τῆς πολιτικῆς τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

«Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν). Ὁ ἀξιότιμος; ἐκ Ψαρῶν βουλευτὴς λαβὼν τὸν λόγον, ἤρξατο διὰ τῆς δηλώσεως; ὅτι συμμερίζεται τὴν δυσφορίαν, ἥτις ἐξεδηλώθη διὰ τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἕνεκα τῆς; πιέσεως, ἡ ὁποία ἐξασκεῖται ἐκ μέρους τῶν ἰσχυρῶν κατὰ τῆς μικρᾶς Ἑλλάδος. Ἦτο φυσικὸν καὶ ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Ψαρῶν, ὡς σύμπασα ἡ Βουλή, νὰ αἰσθανθῇ τὴν ἀπήχησιν τῆς διαμαρτυρίας, τὴν ἀπήχησιν τοῦ παραπόνου, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τῇ πιέσει ταύτῃ, περιελήφθη ἐν ταῖς δηλώσεσι τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Δὲν ἦ.ο δυνατὸν ὡς πρὸς τοῦτο νὰ ὑπάρξῃ ἐδὲ εἷς ὁ διαφωνῶν. Καὶ διὰ τοῦτο δὲν ὑπῆρξε δυνατὸν οὔτε εἰς τὸν κ. βουλευτὴν Ψαρῶν νὰ διαφωνήσῃ. Ἀλλ' ἀμέσως ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου ὁ κ. βουλευτὴς Ψαρῶν ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ δηλώσῃ τὴν πλήρη διαφωνίαν αὐτοῦ πρὸς τὴν πολιτικὴν, τὴν ὁ ποῖαν μετέρχεται ἡ Κυβέρνησις. Οὐχὶ διὰ τὸν σκοπὸν πρὸς τὸν ὁποῖον ἡ πολιτικὴ αὕτη ἀποβλέπει, ἀλλὰ διὰ τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἡ πολιτικὴ αὕτη ἀσκεῖται. Καὶ μὴ ἀρκούμενος εἰς τὴν ἐπίκρισιν τῆς παρούσης Κυβερνήσεως διὰ τὸν τρόπον, καθ' ὃν τὴν πολιτικὴν ταύτην ἤσκησεν, ἀνέτρεξε καὶ μέχρι τῆς Κυβερνήσεως τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου, τῆς ὁποίας εἶχον τὴν τιμὴν νὰ προΐσταμαι ἐγώ, καὶ ἠθέλησε καὶ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐκείνης τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἤσκησεν τὴν πολιτικὴν αὐτήν, νὰ ἐπικρίνῃ. Ὁ κ. βουλευτὴς Ψαρῶν εἶνε σύμφωνος ὅτι ἡ πολιτικὴ τὴν ὁποίαν μετερχόμεθα, εἶνε ἡ προϊσταμένη, ἀλλὰ λέγει ὅτι ὁ τρόπος, καθ' ὃν ἀσκοῦμεν τὴν πολιτικὴν ταύτην; ἄγει εἰς ἀντίθετον ἀποτέλεσμα τοῦ ἐπιδιωκομένου.

Δι' αὐτὸν δὲ τὸν λόγον κατέκρινε καὶ τὴν σημερινὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Φεβρουαρίου. Ὁ τρόπος, καθ' ὃν ἤσκησαμεν τὴν πολιτικὴν τὴν ὁποίαν σήμερον ἐπιδιώκομεν, εἶνε ἀδύνατον νὰ γνωσθῇ ἄνευ γνώσεως τῶν λεπτομερειῶν. Ἐκεῖνο δὲ, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ γνωσθῇ, δὲν εἶνε δυνατὸν οὔτε καὶ νὰ κριθῇ. Καὶ διὰ τοῦτο ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ διακόψω τὸν κ. βουλευτὴν Ψαρῶν καὶ νὰ εἴπω εἰς αὐτὸν· ὁμιλεῖτε περὶ ἐνεργειῶν τῆς Κυβερνήσεως τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου καὶ κατακρίνετε αὐτὴν διὰ τὰς ἐνεργείας ταύτας; Ἀλλὰ τὰς ἐνεργείας ταύτας ἀγνοεῖτε.

Δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένον εἰς ἡμᾶς νὰ ἀνακοινώσωμεν τὰς ἐνεργείας ἐκείνας τὰς ὁποίας ὑπαινίττεσθε καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐνεργειῶν στηρίζετε καὶ τὴν ἐπίθεσιν ὑμῶν κατὰ τῆς τότε Κυβερνήσεως.

Ὁ κ. βουλευτὴς Ψαρῶν ἀπεδέχθη τὴν ὀρθότητα τῆς παρατηρήσεως, ὅτι δὲν δύνανται ν' ἀνακοινωθῶσιν αἱ λεπτομέρειαι. Ἀλλ' εἶπε· ἐγὼ θὰ κρίνω τὴν πολιτικὴν ταύτην ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γενικῆς γραμμῆς.

«Καὶ ἐρωτῶ ὑμᾶς, κύριοι, εἶνε δυνατὸν νὰ ὁμιλῇ τις περὶ γενικῆς γραμμῆς πολιτικῆς, ὅταν δὲν κατακρίνῃ τὸν σκοπὸν, τὸν ὁποῖον ἐπεδίωκεν ἡ πολιτικὴ ἐκείνη; Ἀλλὰ κατακρίνει τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον ἠσκήθη ἡ πολιτικὴ ἐκείνη. Καὶ τί ἄλλο εἶνε ὁ τρόπος τῆς ἀσκήσεως τῆς πολιτικῆς παρὰ αἱ λεπτομέρειαι καὶ αἱ κατ' ἰδίαν πράξεις, αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ κριθῶσι καὶ νὰ ἀχθῶσιν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, παρὰ ὅταν γνωσθῶσι πάντες οἱ ὅροι, ὑπὸ τοὺς ὁποίους αἱ πράξεις ἐκεῖναι ἐτελέσθησαν; (Εὖγε, χειροκροτήματα).

«Κύριοι, φέρω τὰς εὐθύνας καὶ δὲν θὰ ἠδυνάμην, καὶ ἐὰν ἤθελον, νὰ ἀποσείσω αὐτὰς διὰ τὴν πολιτικὴν τὴν ὁποίαν ἤσκησεν ἡ Κυβέρνησις, τῆς ὁποίας εἶχον τὴν τιμὴν νὰ προΐσταμαι ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου καὶ ἐντεῦθεν. Τὰς εὐθύνας ταύτας εἶμαι πρόθυμος εἰς πᾶσαν στιγμὴν νὰ δώσω. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ εἴπω εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι εἶνε διατεθειμένοι τὴν πολιτικὴν ταύτην νὰ ἐπικρίνωσι, νὰ μὴ φέρωσιν ἡμᾶς εἰς δυσχερῆ—καὶ ἄ; μοι ἐπιτρέψῃ ὁ κ. βουλευτὴς Ψαρῶν νὰ προσθέσω—εἰς τὴν ἄδικον θέσιν ἐκείνου ὁ ὁποῖος κατηγορεῖται χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἐκθέσῃ τὰ γεγονότα ὡς ἔχουσιν, ἵνα ἐκ τῆς μορφῆς αὐτῶν συναγάγῃ τὰ δικαιολογοῦντα αὐτόν.

«Θεωρῶ κοινοβουλευτικὴν ἀνάγκην, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένον νὰ ἀνακοινωθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν τὰ πράγματα ὡς συνέβησαν, θεωρῶ κοινοβουλευτικὴν ἀνάγκην ἡ Βουλὴ νὰ μὴ ἐπιληφθῇ τῆς κρίσεως περὶ τῶν πραγμάτων τούτων.

Γ. ΗΩΠ. Ἴσως δὲν ἠνόησα καλῶς. Εἴπατε ὅτι περὶ τῶν λεπτομερειῶν ἐνδιαφέρεσθε. Δὲν διαψεύδετε τοῦτο· ὅτι ἐγένοντο διαβήματα ἐξόδου τῆς Ἑλλάδος ἐκ τῆς οὐδετερότητος. Τοῦτο θέλω νὰ ἀκούσω.

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Εἶπον ὅτι δὲν δύνασθε ν' ἀξιώσητε παρὰ τῆς Βουλῆς νὰ κρίνῃ οὐχὶ συμμερίζομένη τὴν γνώμην ὑμῶν, ἀλλὰ τὰ πράγματα ἐκτιμῶσα. Ἡ Βουλὴ θὰ κρίνῃ οὐχὶ ἐκ τοῦ πνεύματος τοῦ προβλεπομένου νὰ κατακάσῃ, ἀλλὰ θὰ κρίνῃ ἐκ τῆς ἐρεύνης καὶ τῆς ἀναλύσεως τῶν πραγμάτων, καὶ δὲν δύνασθε ν' ἀξιώσητε παρὰ τῆς Βουλῆς, νὰ κρίνῃ ὅτι καλῶς ἐγένετο ἐνέργεια περὶ τῆς ὁποίας δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γείνῃ καμμία ἀνακοίνωσις εἰς τὴν Βουλήν. Τοῦτο εἶπον, τοῦτο διετύπωσα καὶ τοῦτο ἐπαναλαμβάνω. (Χειροκροτήματα παρατεταμένα).

Καὶ λέγει ὁ κ. βουλευτὴς Ψαρῶν, «κύριοι, ἔχετε τὴν πολιτικὴν τῆς οὐδετερότητος. Ἀλλὰ σεῖς τὴν πολιτικὴν τῆς οὐδετερότητος τὴν ἐξηθενήσατε, σκεφθέντες ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξέλθητε, ἀποδεχθέντες ὑπὸ δεδομένας περιστάσεις καὶ τὴν ἔξοδον ἐκ τῆς οὐδετερότητος. Σεῖς τὴν πολιτικὴν ταύτην τὴν ἠσκήσατε κατὰ τρόπον ὅστις σᾶς κατέστησεν ὑπόπτους. Καὶ ἕνεκα τῆς ἐνεργείας ἡμῶν ἠχθησαν εἰς δυσπιστίαν οἱ σήμερον πιέζοντες ἡμᾶς, ὥστε νὰ ἀσκήσωσι τὴν πίεσιν ταύτην.» Εἶνε ἢ δὲν εἶνε ὁ συλλογισμὸς ὑμῶν αὐτός, κύριε βουλευτὰ Ψαρῶν;

Δὲν ὑπάρχει, κύριοι, εἰς οὐδὲν Κράτος πολιτικὴ οὐδετερότητος σταθερὰ καὶ ἀμετάβλητος. Δὲν δύναται κανεὶς νὰ εἴπῃ ὅτι ὑπὸ οἱασδήποτε περιστάσεις αἱ ὁποῖαι εἶνε ἐνδεχόμενον νὰ ἐμφανισθῶσι, θέλω μείνῃ εἰς τὴν οὐδετερότητα. Τοιοῦτό τι δὲν δύναται νὰ γείνῃ, ὡς ὑποδεικνύει ἡ πρὸ ἡμῶν ἐξελισσομένη ἱστορία, οὔτε εἰς τὰ Κράτη ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα διὰ διεθνῶν πράξεων ἐκηρύχθησαν ἐσαεὶ οὐδέτερα. Πολὺ ὀλιγώτερον δὲ δύναται νὰ λεχθῇ τοιοῦτό τι εἰς Κράτη τὰ ὁποῖα συνιστοῦσι στρατοὺς καὶ στόλους καὶ ἔχουσιν ἐθνικὰς βλέψεις καὶ ἔχουσιν ἱστορίαν νὰ συντηρήσωσι καὶ ἱστορίαν νὰ δημιουργήσωσι καὶ τὴν ἱστορίαν νὰ συμπληρώσωσι. (Χειροκροτήματα).

Δὲν δύναται νὰ εἴπῃ τοιοῦτον τι Κράτος οὔτε ἡ Κυβέρνησις τοιούτου Κράτους, ὅτι θὰ μετέλθῃ ἐσαεὶ τὴν πολιτικὴν τῆς οὐδετερότητος. Λέγει μόνον ὅτι ὑπὸ τὰς περιστάσεις τὰς σήμερον ἐμφανιζομένας, δὲν νομίζω ὅτι ὑπάρχουσιν ἐθνικὰ συμφέροντα ὑπαγορεύοντα τὴν ὑψίστην τῶν ἀποφάσεων, νὰ προβῶμεν εἰς ἔνοπλον ἐνέργειαν. Ἀλλ' ὁ πολιτικός ὁ τοιοῦτα λέγων ἐν τῇ οὕτω διατυπουμένῃ πολιτικῇ, λέγει καὶ ἕτερόν τι, τὸ ὁποῖον καὶ ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων ἕπεται καὶ ἐκ τῆς φύσεως τῆς χώρας ἐξυπακούεται, λέγει ὅτι ἐν ᾗ περιπτώσει τὰ πράγματα ἤθελον διαμορφωθῇ ἄλλως καὶ ἐπιβληθῇ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων ἡ ἔξοδος ἐκ τῆς οὐδετερότητος, βεβαίως θέλει ἐξέλθει τῆς οὐδετερότητος. Ὅταν λοιπὸν κατηγορῆτε ἡμᾶς, κύριε βουλευτὰ ἐκ Ψαρῶν, ὅτι διά τινος ἐνεργείας, τὴν ὁποίαν λέγετε ὅτι ἐπεχειρήσαμεν καὶ τῆς ὁποίας αἱ λεπτομέρειαι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἀνακοινωθῶσιν· ὅταν κατηγορῆτε ἡμᾶς ὅτι ἐσκέφθημεν, ὅτι ἦτο δυνατὸν ὑπὸ δεδομένας περιστάσεις, μὴ δυναμένας ν' ἀνακοινωθῶσι, νὰ ἐξέλθωμεν τῆς οὐδετερότητος, ἐὰν αἱ περιστάσεις αὗται ἤθελον πραγματοποιηθῇ καὶ ἂν ἐπραγματοποιοῦντο αἱ ἐθνικαὶ βλέψεις, ἡ Ἐθνικὴ ἡμῶν ἱστορία θὰ ἐτίθετο ἐπὶ τοῦ τάπητος. Ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι τοιαύτην πολιτικὴν μετήλθομεν τότε, πῶς δύνασθε νὰ εἴπητε, ὅτι ἐξηθενήσαμεν τὴν πολιτικὴν τῆς οὐδετερότητος, ἀφοῦ τὴν τοιαύτην πολιτικὴν συμμερίζεται πᾶς ὅστις ἀξιοῖ νὰ ὀνομάζηται Ἕλλην καὶ νὰ ἔχῃ ἱστορίαν Ἐθνικήν; (Χειροκροτήματα παρατεταμένα ἐν τῇ αἰθούσῃ).

Ἦτο ἀναγκαία, κύριοι, ἡ ἐξήγησις αὕτη τῆς ἐννοίας τῆς πολιτικῆς τῆς οὐδετερότητος. Κατεδείχθη ἐλπίζω, ἐκ ταύτης τὸ ἄδικον τῶν αἰτιάσεων τὰς ὁποίας ἀπηυθύνετε καθ' ἡμῶν καὶ κατὰ τῶν ἐνεργειῶν ἡμῶν ὁ κ. βουλευτής, χωρὶς νὰ δύναται νὰ γνωρίζῃ τοὺς ὅρους ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἠσκήθη ἡ πολιτικὴ ἡμῶν.

Ἀλλ, κύριοι, τίνα ἔννοιαν εἶχεν ἡ τοιαύτη ἐπίθεσις κατὰ τῆς τότε κυβερνήσεως; εἶχε τὴν ἔννοιαν ν' ἀποχρυσταλλωθῇ μία ἱστορικὴ μορφὴ κατὰ τῶν τότε διαχειρισαμένων τὰ κοινά; Εἶνε πρόωρος ἡ τοιαύτη μορφή. Ἢ ἔχει τὸν σκοπὸν ἵνα ἐκ τῆς τότε ἐπικρίσεως συναχθῶσι πορίσματα καὶ περὶ τῆς νῦν πολιτικῆς; τῆς κυβερνήσεως; ἐὰν ἔχῃ τὴν πρώτην ἔννοιαν, μολονότι ὁ διακόψας με κ. βουλευτὴς εἶπε «καθόλου», νομίζω ὅτι πρόωρος εἶνε. Ἐὰν ἔχῃ τὴν δευτέραν ἔννοιαν, εἶχε σκοπὸν ἡ τοιαύτη ἐπίκρισις...

Γ. ΠΩΠ. Ἠθέλησα νὰ εἴπω, ὅτι εἶχε τὴν ἔννοιαν τὴν δευτέραν τῆς συνεχείας τῆς πολιτικῆς τῆς ἀποληξάσης εἰς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶπον, εἰς τὴν δυσπιστίαν τῶν δυνάμεων τῆς Ἀντάντ.

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Ὥστε εἴχατε ὑπ' ὄψει τὴν δευτέραν ταύτην ἔννοιαν. Ὁ κ. βουλευτὴς Ψαρῶν διὰ νὰ στηρίξῃ τὸν ἰσχυρισμόν ὅτι, καίτοι ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν προσήκουσαν πολιτικὴν, ἐντούτοις ἡ διαχείρισις τῆς πολιτικῆς ταύτης ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως θέτει εἰς κίνδυνον τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους, ἀνέτρεξεν εἰς τὸν τρόπον τῆς διαχειρίσεως τῆς πολιτικῆς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Φεβρουαρίου. Εἶνε φανερὸν ὅτι ἡ ἀναδρομὴ αὕτη ἐγένετο ἵνα προσαχθῇ ἓν παράδειγμα καὶ δειχθῇ ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ συμβαίνῃ τοιοῦτό τι καὶ τώρα. Καὶ ἐστήριξεν ὁ κ. βουλευτὴς Ψαρῶν τὴν αἰτίασίν του περὶ κακῆς διαχειρίσεως ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς σημεῖόν τι τῶν δηλώσεων τοῦ κ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Τὸ σημεῖον κατὰ τὸ ὁποῖον ὡς αἰτίαν τῶν πιέσεων ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐμνημόνευσε, τὴν παραγνώρισιν τῆς εἰλικρινείας τῶν προθέσεων ἡμῶν. Καὶ εἶπεν ὁ κ. βουλευτὴς, ὅτι ἡ τοιαύτη παραγνώρισις τῆς εἰλικρινείας τῶν προθέσεών σας τὴν ὁποίαν καὶ σεῖς μνημονεύετε ὡς μίαν αἰτίαν τῶν πιέσεων, αἱ ὁποῖαι ἀσκοῦνται κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἡ τοιαύτη παραγνώρισις εἶνε τι διὰ τὸ ὁποῖον ὑμεῖς δὲν εὐθύνεσθε; ὄχι, εἶπεν ὁ κ. βουλευτὴς Ψαρῶν. Σεῖς εὐθύνεσθε δι' αὐτό. Καὶ εὐθύνεσθε διότι καθ' ὃν τρόπον διαχειρίζεσθε τὴν πολιτικὴν τῆς οὐδετερότητος ἐγεννήσατε καὶ τοιαύτας ὑπονοίας καὶ αὐτὴν τὴν δυσπιστίαν. Αὕτη εἶνε ἡ κατηγορία. Ἀλλὰ πρὸς ἀπόδειξιν ταύτης ἐπεκαλέσθη γεγονός τι ὁ κ. βουλευτὴς, παρακαλῶ; Ποῖον εἶνε τὸ γεγονὸς, τὸ ὁποῖον, τελεσθὲν ὑπὸ τῆς παρούσης Κυβερνήσεως καὶ ἀποτελοῦν διαχείρισιν τῆς πολιτικῆς, ἣν ἀσκεῖ ἡ Κυβέρνησις εἶνε τοιοῦτον, ὥστε νὰ ἐγέννησεν αὐτὰς τὰς ὑπονοίας, νὰ ἐγέννησεν αὐτὰς τὰς δυσπιστίας παρ' ἐκείνοις οἱ ὁποῖοι πιέζουσιν ἡμᾶς; Ὅταν ὁ κ. βουλευτὴς Ψαρῶν διατυποῖ ρητῶς καὶ σαφῶς τὴν τοιαύτην κατηγορίαν καὶ ζητῇ νὰ στηριξῃ ταύτην, ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀναφέρῃ ἓν τοιοῦτον γεγονὸς, ἄλλως ἂν ἔχῃ τὴν ἁπλῆν ὑποψίαν ὅτι ἔλαβον χώραν τοιαῦτα γεγονότα, τὰ ὁποῖα ἀγνοεῖ, τότε εἶχε τὴν ὑποχρέωσιν οὐχὶ νὰ κατηγορήσῃ ἡμᾶς, ἀλλὰ φιλύποπτος ὢν νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν καὶ τῶν ἀποτελούντων τὴν Κυβέρνησιν καὶ ὑμῶν τῶν κρινόντων ἡμᾶς ἐν τῇ Βουλῇ, περὶ τοῦ ὅτι εἶνε ἐνδεχόμενον κατὰ τὸ φιλύποπτον αὐτοῦ πνεῦμα, νὰ ἔλαβον χώραν τοιαῦται πράξεις, αἱ ὁποῖαι νὰ δικαιολογῶσι τὰς ὑπονοίας τῶν πιεζόντων ἡμᾶς.

Καὶ ἐρωτῶ τὸν κ. βουλευτὴν Ψαρῶν, ἀφοῦ δὲν ἔχει τοιοῦτον γεγονὸς διατί διατυποῖ τὴν κατηγορίαν αὐτοῦ καὶ πῶς ἐκτοξεύει τοιαύτην κατηγορίαν, οὕτω βαρεῖαν, βαρεῖαν ὄχι μόνον κατὰ τῆς κυβερνήσεως ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς Ἑλλάδος, διότι δικαιολογεῖ οὕτω τὰ καθ' ἡμῶν τελούμενα;

Οὐδὲν ἔχει γεγονὸς ἀποτελοῦν κακὴν διαχείρισιν τῆς ἐνεστώσης Κυβερνήσεως ὁ κ. βουλευτὴς Ψαρῶν καὶ καταφεύγει διὰ τοῦτο εἰς τὴν παρὰ τῆς προηγουμένης Κυβερνήσεως κακὴν διαχείρισιν, διὰ νὰ εἴπῃ τί; διὰ νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ διαχείρισις αὕτη—ἡ τότε—δικαιολογεῖ τὰς νῦν δυσπιστίας τῶν πιεζόντων ἡμᾶς; Ἀλλὰ τότε δὲν ὑπέχει οὐδεμίαν εὐθύνην ἡ Κυβέρνησις ἡ παροῦσα δι' αὐτό. Τὸ μόνον ἐπιχείρημα ἐκ τῆς τότε κακῆς διαχειρίσεως εἶνε ὅτι ὅπως τότε ἐγένετο κακὴ διαχείρισις, τοιοῦτοτρόπως δυνατὸν νὰ συμβαίνῃ καὶ τώρα. Ἂς μοὶ ἐπιτρέψῃ ὁ κ. βουλευτὴς Ψαρῶν νὰ παρατηρήσω ὅτι κατηγορία ἐπὶ τοιαύτης ὑποθετικῆς βάσεως μὴ καθοριζομένη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ κατηγορία σοβαρά.

Ἀλλ' ὁ κ. βουλευτὴς Ψαρῶν εἰσῆλθε καὶ εἰς ἕτερον θέμα. Τὸ θέμα τῆς ἐπιστρατεύσεως. Καὶ ἀπὸ τῆς θέσεώς μου ἐδήλωσα, καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς θέσεως ἐπανέλαβον ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν, εἶνε ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων ἀδύνατον, καὶ πᾶς τις τὸ ἐννοεῖ, νὰ γίνῃ συζήτησις περὶ τῆς καθόλου ἐξωτερικῆς καταστάσεως καὶ περὶ τῶν περιστάσεων αἱ ὁποῖαι ὑπηγόρευον εἰς ἡμᾶς τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ μέτρον. Ἡ παρατήρησις αὕτη ἰσχύει καὶ διὰ τὸ μέρος τῆς ἐπιστρατεύσεως. Ἂς εἶνε ὅμως πεπεισμένος πᾶς τις, καὶ μετὰ πάντων ἐλπίζω ὅτι, ἵνα μὴ μείνῃ ἐντελῶς μόνος, θὰ εἶνε καὶ ὁ κ. βουλευτὴς Ψαρῶν, ἄ; εἶνε πεπεισμένος πᾶς τις, ὅτι ἐὰν ὑπάρχωσί τινες ἐν τῇ χώρᾳ οἱ ὁποῖοι τὸ βάρος τῆς ἐπιστρατεύσεως αἰσθάνονται ἀφορήτως πιέζον τὰ στήθη αὐτῶν, οὗτοι εἶνε τὰ μέλη τῆς κυβερνήσεως. Ὑπὲρ πάντας, ἀκόμη καὶ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι στρατεύονται, τὸ βάρος τοῦτο αἰσθάνονται ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι διευθύνουσι τὰς τύχας τῆς πατρίδος καὶ ἀντιλαμβάνονται ὁποίων δεινῶν καὶ ὁποίων κινδύνων ἀκόμη μεστὴ εἶνε ἡ κατάστασις τῆς ἐπιστρατεύσεως. Καὶ ἄ; εἶνε πάντες βέβαιοι ὅτι ἡ κυβέρνησις ἵνα κρατῇ τὴν ἐπιστράτευσιν, ἧς τόσον ὀδυνηρῶς αἰσθητὴν ἔχει τὴν συνείδησιν, θὰ εὑρίσκεται πρὸ ἀναποτρέπτου ἀνάγκης.

Δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένον εἰς αὐτὴν ν' ἀναπτύξῃ τοὺς λόγους τῆς ἀνάγκης ταύτης. Ἡ ἐμπιστοσύνη ὑμῶν θέλει ἐπιτρέψῃ εἰς τὴν κυβέρνησιν ἵνα τηρήσῃ μέτρον τὸ ὁποῖον βαρύνει ἐπαχθέστατα καὶ τὴν χώραν καὶ αὐτὴν, θέλει δὲ τηρήσῃ αὐτὸ μέχρι τοῦ σημείου, καθ' ὃ αἱ ἐθνικαὶ περιστάσεις θέλουσιν ἐπιτρέψῃ τὴν διάλυσιν αὐτοῦ.

Ο ΣΙΡ ΟΥΙΛΛΙΑΜ ΟΣΛΕΡ ΩΣ ΠΑΙΣ

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΕΙΣ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΑΝΤΟΤΕ ΕΙΣ ΠΑΣΧΑΛ

ΕΙΣ ΜΕΓΑ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

—Παῖς συναντᾷ ἄνθρωπον.—Διψῶντες καλῆς φιλολογίας.—Ἐὰν εἴχομεν ἐπιστημονικὰ τμήματα.—Ὁ Φαρδαὶ ἐν καλύβῃ.—Πράγματα, οὐχὶ λόγους.—Θέλγητρον τῆς βιολογίας.—Περὶ τῆς ζωῆς.

Ὁ Σὶρ Οὐίλλιαμ Ὄσλερ *F.R.S. Regius Professor* (Καθηγητὴς διὰ βασιλικῆς δωρεᾶς) τῆς ἰατρικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Ὀξφόρδης προσαγορεύων τοὺς διδασκάλους τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν τῶν Δημοσίων Σχολείων ἐξέθηκεν ἐνδιαφερούσας λεπτομερείας περὶ τῆς παιδικῆς ἡλικίας του.

Ὡς παῖς, εἶπεν ὁ Σὶρ Οὐίλλιαμ, ἔσχον τὴν κοινὴν πεῖραν τῶν πρὸ πεντήκοντα ἐτῶν διδασκάλων, ὧν μόνος σκοπὸς ἦτο ὅπως γαλουχῶσι τὰς τάξεις οὐχὶ κλασσικά, ἀλλὰ σύνταξιν καὶ προσοδίαν, ἀναγκάζοντες τὰς κενὰς φρένας μας, ὡς ἔλεγεν ὁ Μίλτων, νὰ συνθέτωμεν «θέματα, στίχους καὶ λόγους» ἐκθλιβομένους ἀπὸ ἀτυχῶν μειρακίων ὡς τὸ αἷμα ἀπὸ τῆς ρινὸς μετὰ τοῦ ἀποτελέσματος ὅπως ἀποστρεφώμεθα τὸν Ξενοφῶντα καὶ τοὺς μυρίους του, καὶ ὁ Ὅμηρος ἦτο δι' ἡμᾶς βδελυγμία, ἐνῶ ὁ Τίτος Λίβιος καὶ ὁ Κικέρων ἦσαν ὀνόματα καὶ προσπάθειαι.

«Ἐπὶ 10 ἔτη εἰς τὸ κάλλιστον Κολλέγιον τῆς Τριάδος, ἐν Δουβλίνῳ καὶ ἐν Ὀξφόρδῃ, οἱ διδάσκαλοι μὲ ἀφῆκαν μὲ οὐχὶ περισσοτέραν γνῶσιν τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατίνικῆς ἢ τῆς Σινικῆς, καὶ ἄνευ τῆς ἐλευθέρας χρήσεως τῶν γλωσσῶν τούτων ὡς κλειδῶν διὰ τὴν μεγάλην φιλολογίαν.

=Παῖς συναντῶν ἄνθρωπον.

«Φαντάσθητε τὴν χαρὰν παιδὸς ἐρευνητικῆς φύσεως συναντῶντος ἄνθρωπον, ὅστις δὲν φροντίζει ποσῶς περὶ λέξεων, ὅστις ὅμως γνωρίζει πράγματα—ὅστις γνωρίζει τοὺς ἀστέρας ἐν τῇ πορείᾳ των, καὶ δύναται νὰ μᾶς λέγῃ τὰ ὀνόματά των, ὅστις εὐχαριστεῖται νὰ διατρίβῃ εἰς τὰ ὄρη κατὰ τὸ

ἡ κατάλληλος θέσις ὡς ἐπιστατῶν σύντροφος τῆς ἑκπαιδευτικῆς οἰκογενείας καὶ οὐχὶ «ὡς ἀφιγγανὶς ἀφειμένη ἐν μαγειρίῳ». Ἀπὸ διανοητικῆς ἀπόψεως τὰ ὠφελήματα εἶνε πρόδηλα. Ἡ νοητικὴ ἄσκησις τῶν φυσικῶν καὶ μαθηματικῶν ἐπιστημῶν συνδεδυασμένη «μετὰ τῆς τεχνικῆς ἀσκήσεως περὶ τὴν χρῆσιν ὀργάνων, παρέχει τὸν τύπον ἐκπαιδεύσεως μοναδικῶς διεγερτικῆς εἰς τοὺς παῖδας. Πόσοι τῶν μεγάλων ἐφευρετῶν ἡμῶν εὑρήνησαν τὰ ἄχροα στάδια ἐν τῷ σχολείῳ!

—Πράγματα οὐχὶ λέξεις.

«Πράγματα καὶ οὐχὶ λέξεις ἀπαιτοῦσιν οἱ πλεῖστοι παῖδες». Πόση ἀνάπτυξις τοῦ νοῦ καὶ τῆς χειρὸς ἐπιτυγχάνεται, ἐντὸς ἑνὸς ἔτους εἰς καλῶς διευθυνόμενον φυσικὸν ἐργαστήριον. Ἡ γοητεία τοῦ ποιεῖν καὶ προσαρμόζειν συσκευήν τινα, τὰ θαύματα τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, καὶ τῶν νόμων τῆς θερμότητος καὶ τοῦ φωτὸς—εἰς τὸν νέον τοῦτον καὶ τερπνὸν κόσμον ἐκκαιδεκάετης παῖς δύναται νὰ διεξέλθῃ ἀσφαλῆ τελείαν παίδευσιν. Μόνον δὲν πρέπει νὰ ἦνε ἁπλῆ ἀπειροτεχνία (*dabbling*), εἰς οἷαν πολλάκις περιπίπτει φυσικόν τι ἐργαστήριον, ἀλλὰ σοβαρὰ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ἀπὸ ἑβδομάδος εἰς ἑβδομάδα πρόοδος. Οἱ μεγαλείτεροι παῖδες δύνανται νὰ διατηρῶσι τὰς γνώσεις των ἀκμαίας πάντοτε περὶ τοῦ θέματος ἐνεργοῦντες ὡς πειραματισταὶ εἰς τὰς κατωτέρας τάξεις. Πολλοὶ νεανίαι ἐπιδεικνύουσιν ἐξαίρετον ἐπιτηδειότητα περὶ τὴν φυσικὴν· ὑπάρχει πάντοτε παιδικὸς τις Πεσκάλ, ἐν μεγάλῳ σχολείῳ καὶ οὐδὲν ὑπάρχει θέμα τόσον πρόσφορον ὅπως ἐξεγείρῃ πυρετώδη ἀφοσίωσιν εἰς τὴν ἐπιστήμην. Θὰ ἦτο μέγα κακὸν εἰς τὸ ἔθνος ἐὰν ἑκάστη γενεὰ κατὰ τὸ ἑκκαιδέκατον καὶ τὸ δέκατον ἕβδομον ἔτος ἔχῃ διεξέλθῃ αὐτομάτως τὸν φυσικὸν ἐργαστήριον.

Ὡς πρὸς τὴν διανοητικὴν πειθαρχίαν ἡ χημεία ἀμιλλᾶται πρὸς τὴν φυσικὴν· ὄντως ἡ νέα φυσικὴ χημεία εἶνε κρᾶμα ἀσκοῦν δύναμιν μαγικὴν ἐπὶ τῶν σπουδαστῶν τῆς ἐπιστήμης.

—Θέλγητρον τῆς βιοτεχνέας.

Οὐδὲν ὅμως ἀντικείμενον προσελκύει τοσον ἰσχυρῶς τὴν νεανικὴν διάνοιαν ὅσον ἡ βιολογία εἰς τὰς διαφόρους αὐτῆς φάσεις. Ἡ στοιχειώδης διδασκαλία εἶνε ἤδη θαυμασίως διερρυθμισμένη, καὶ ἐντὸς διετοῦς προγράμματος εἶνε πολὺ εὔκολος ὑπόθεσις ὅπως καλύπτηται πολλῷ πλεῖον ἔδαφος ἢ εἰς τὰ ἀπαιτούμενα προκαταρκτικὰ διὰ τὴν ἰατρικήν.

Ὑπαίθριοι τάξεις τῆς βοτανικῆς, κῆποι, ἔργα μουσείου, πάντα πρέπει νὰ χρησιμοποιῶνται. Θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἔβλεπον εἰς ἕκαστον σχολεῖον τὸ ἐξαίρετον τοῦτο σχέδιον τὸ γενόμενον δεκτὸν ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Ἰωνάθαν Χάτσινσων εἰς τὸ μουσεῖόν του ἐν τῷ χωρίῳ Ὠλσεμθαρ—διαλέξεις φυσικαὶ κατὰ τὰς μεταμεσημβρίας τῆς Κυριακῆς μετὰ ἐκθέσεως τῶν ἀνθούντων των φυτῶν τῆς ἐποχῆς, καὶ οἱουδήποτε εἴδους ἐνδιαφέροντος. Ἡ βιολογικὴ τάξις παρέχει εὐκαιρίαν ἐκθέσεως τῶν γεγονότων τοῦ γένους, ἅτινα πάντοτε εἶνε πολὺ δύσκολον νὰ πραγματεύηται τις ἐνώπιον παίδων

—Ἐπὶ τῆς ζωῆς.

«Ἡ φύσις οὐδέποτε εἶνε εἰδική καὶ ἡ γνῶσις τῶν νόμων αὐτῆς δύναται νὰ σχηματίσῃ ὑγιὲς ἑλληνικὸν θεμέλιον, ἐφ' οὗ νὰ ἐγερθῇ τὸ ἐποικοδόμημα ζωῆς εἰς τε τὴν Πολιτείαν χρησίμου καὶ εἰς τὰς ἐσωτερικὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου, ὡσεὶ ἡ βάσις ἦτο κλασσικὴ καὶ φιλολογική. Αἱ δύο αὗται δὲν δύνανται τρόπον τινὰ νὰ χωρισθῶσι. Τί εἶνε φυσιοδίφης ἀνεπίδραστος ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους, τί εἶνε ἰατρὸς τοῦ ὀνόματος ἄξιος, εἰ μὴ γνωρίζει τοῦτο εἴτε μὴ, χωρὶς τοῦ πνεύματος τοῦ Ἱπποκράτους;

Ὀρθῶς ἐλέχθη ὅτι ἡ μόρφωσις εἶνε ἐλάχιστον μέρος τῆς ἀγωγῆς. Ἐν τῷ βίῳ οὐχὶ τὰ χείλη τοῦ διδασκάλου εἶνε ὁ χαρακτὴρ τοῦ διαμορφωθέντος παιδός· καὶ ἀναμφιβόλως ὁ μέγας διδάσκαλος τῶν διδασκάλων τοῦτο ἔχων ἐν τῷ νῷ εἶπεν:

«Κενδυνεύει τό γε τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν κτῆμα, ἐάν τις ἄνευ τοῦ βελτίστου κεκτημένος ᾖ, ὀλιγάκις μὲν ὠφελεῖν βλάπτειν δὲ τὰ πλείω τὸν ἔχοντα αὐτό». (Πλάτωνος, Ἀλκιβιάδης Β').

Ὁ Νευρολόγος ἰατρὸς κ. ΣΟΦ. Κ. ΛΥΣΑΝΔΡΙΔΗΣ

ἐπανέλαβεν ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου τὰς ἐργασίας του καὶ δέχεται πάσχοντας ἐκ νευρικῶν καὶ φρενικῶν νοσημάτων ὅπου καὶ πρότερον ἐν τῷ Ἠλεκτροθεραπευτηρίῳ του (ἐν τῇ πατρικῇ του οἰκίᾳ) καθ' ἑκάστην 9—11 π.μ. καὶ 4—6 μ.μ.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

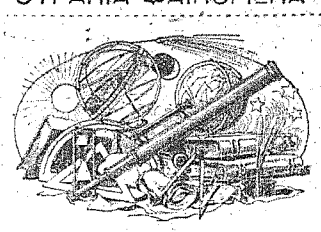

Ο ΠΛΑΝΗΤΗΣ "ΑΦΡΟΔΙΤΗ,,

Κατὰ τὰς πρώτας ἑσπερινὰς ὥρας λάμπει κατ' αὐτὰς ἐπὶ τοῦ δυτικοῦ τμήματος τοῦ οὐρανίου θόλου ὁ πλανήτης «Ἀφροδίτη», εἰς ὃν πρὸ μηνὸς εἴχομεν ἐπιστήσει τὴν προσοχὴν τῶν ἀτενιζόντων ἐνίοτε τὸν οὐρανόν, καὶ ὑπεδείξαμεν τὴν σχετικὴν θέσιν αὐτοῦ ὡς πρὸς ἕτερον πλανήτην ὀλιγώτερον λαμπρὸν τὸν «Δία».

Ἤδη ἡ «Ἀφροδίτη» βαίνουσα ἐπὶ τῆς τροχιᾶς αὐτῆς πρὸς ἀνατολὰς ἀντιπαρῆλθεν ἐγγύτατα τὸν «Δία» καὶ εὑρίσκεται περὶ τὰς 15 μοίρας ἀνατολικώτερον αὐτοῦ, αὕτη δὲ καὶ ἐκεῖνος μετὰ τὴν ἐξασθένησιν τοῦ λυκόφωτος τοῦ δύσαντος ἡλίου ἐπιφαίνονται εἰς τὸν οὐρανὸν κατὰ τὸ δυσικὸν τμῆμα αὐτοῦ.

Χάριν τῶν περιεργαζομένων ὁπωσδήποτε τὰ οὐράνια φαινόμενα, διαλαμβάνομεν ὧδε ὅσα στοιχειώδη περὶ τοῦ πλανήτου τούτου γνωρίζει ἡ νεωτάτη φυσικὴ ἀστρονομία.

«Ἡ Ἀφροδίτη» εἶνε τὸ λαμπρότατον τῶν οὐρανίων σωμάτων μετὰ τοὺς δύο «Μεγάλους Φωστῆρας» καὶ εἶνε ἐνδιαφέρουσα ἕνεκα τῆς ὁμοιότητος αὐτῆς κατὰ τὸ μέγεθος, τὴν μάζαν καὶ τὴν ἀτμόσφαιραν πρὸς τὴν Γῆν· ἡ τηλεσκοπικὴ ὅμως μελέτη τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς ἀπεδείχθη πολὺ ἀπογοητευτική. Αἱ φάσεις αὐτῆς εἶνε εὐκόλως ὁραταί, πολὺ ὀλίγον πλειότερον τούτου ὅμως δύνανται μετὰ βεβαιότητος ν' ἀνακαλυφθῇ, οὕτως ὥστε εἶνε ἀμφίβολον ἀκόμη ἐὰν περιστρέφεται εἰς εἴκοσι τέσσαρας ὥρας ἢ εἰς 225 ἡμέρας ὅση εἶνε ἡ περιφορὰ αὐτῆς περὶ τὸν ἥλιον. Περὶ τῆς ἀτμοσφαίρας αὐτῆς δὲν ὑπάρχει ζήτημα ἀναμφισβήτητος ἀπόδειξις τῆς παρουσίας ταύτης παρέχεται ὑπό τινων παρατηρήσεων κατὰ τὰς σπανίας περιπτώσεις, ὅταν φαίνεται αὕτη παρερχομένη πρὸ τοῦ δίσκου τοῦ ἡλίου. Ἀφοῦ εἰσέλθῃ ἐν μέρει εἰς τὸν δίσκον φαίνεται δακτύλιος ἡλιακοῦ φωτὸς συμπληρῶν τὸ ἐξωθεν ἀκόμη τοῦ δίσκου μέρος. Τοῦτο δύναται νὰ προέρχηται μόνον ἐκ διαθλάσεως καὶ συνήχθη ὅτι ἡ πυκνότης τῆς ἀτμοσφαίρας ταύτης εἶνε οἷα καὶ ἡ τῆς ἡμετέρας Γῆς.

—Ὁ χαρακτὴρ τῆς ἀτμοσφαίρας.

Πολλοὶ ἀστρονόμοι θεωροῦσιν ὅτι ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς «Ἀφροδίτης» εἶνε διηνεκῶς πεφορτωμένη ὑπὸ νεφῶν καὶ οὐδέποτε βλέπομεν τὴν πραγματικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ πλανήτου. Κατὰ ταῦτα, τὰ ἐλαφρὰ σημεῖα τὰ τυχαίως παρατηρούμενα εἶνε μόνον διαφοραὶ τῶν χρωματισμῶν τῶν νεφῶν, ὥστε ἡ ἀληθὴς ἐπιφάνεια δυνατὸν νὰ περιστρέφηται μετὰ ταχύτητος διαφόρου τῆς τῶν νεφῶν, διότι δύναται εὐκόλως νὰ ὑπάρχῃ λόγος τις, ὅστις θὰ ἔκαμνε τὰ νέφη νὰ μεταβάλλωσι τὴν ἀποψιν αὐτῶν πρὸ τῆς δύσεως καὶ ἂν οὕτω ἔχῃ, νὰ μὴ δεικνύωσιν οἱανδήποτε περιστροφήν.

Εἰς μόνον ἀστρονόμος, ὁ Καθηγητὴς *Lowell* θεωρεῖ ὅτι ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς «Ἀφροδίτης» εἶνε ἀνέφελος. Ἐχάραξεν οὗτος ἀριθμὸν τινα ἀκτινοβολούντων διωρυχείων σημείων, ἅτινα θεωρεῖ ὅτι εἶνε ἐπὶ τῆς πραγματικῆς σφαίρας καὶ εἶνε πεπεισμένος περὶ τῆς πραγματικότητος τῆς βραδείας περιστροφῆς αὐτῆς. Λέγει οὗτος:

«*Τὰ σημεῖα δὲν εἶνε μόνον μόνιμα ἀλλὰ καὶ μονίμως ὁρατὰ ὁσάκις αἱ ἀτμοσφαιρικαὶ συνθῆκαι ἡμῶν δὲν εἶνε τόσον πενιχραὶ ὥστε νὰ ἐξαφανίζωσι πᾶσαν λεπτομέρειαν ἐπὶ τοῦ δίσκου. Τὰ σημεῖα ὅθεν ταῦτα δὲν εἶνε προφανῶς κεκαλυμμένα ὑπὸ τῶν νεφῶν ἐν παντὶ καιρῷ. Ὁ ὅλος ὅμως δίσκος, τά τε σκοτεινὰ καὶ φωτεινὰ μέρη, καταυγάζεται ὡς ὑπὸ φωτεινῆς ἀτμοσφαίρας, ὅταν παραβάλλεται πρὸς τὴν ὄψιν τοῦ δίσκου τοῦ «Ἑρμοῦ» ἢ τοῦ τῆς Σελήνης, ἡ ὄψις τοῦ δίσκου τῆς Ἀφροδίτης εἶνε τοιαύτη, ὥστε νὰ καθιστᾷ τὴν παρουσίαν λίαν πραγματικῆς ἀτμοσφαίρας κατάδηλον.*»

Ἔπειτα ἀναφέρεται οὗτος εἰς θεώμενον τόξον λυκαυγές, καὶ εἰς τὴν ἀπουσίαν διακριτικοῦ χρώματος, καὶ λέγει:

«*Τὰ σημεῖα ἅτινα ἀργυρόχρως φαιὰ φαίνονται ὅτι εἶνε ἔδαφος ἢ βράχος καὶ εἶνε πιθανὸν ἐκ τούτων ὅτι βλέπομεν, ἁπλῶς, γυμνὸν βράχον ἢ ἄμμον ἀπ' αἰώνων ἐκτεθειμένον εἰς τὸν ἥλιον. Τὰ σημεῖα εἶνε... ἐνδεικτικὰ τῆς περιόδου μιᾶς περιστροφῆς. Δὲν ὑπάρχει βεβαίως μαρτυρία περὶ πολικῶν κυπέλλων... Ἡ ἐπιφάνεια παρουσιάζει ὄψιν νεκρὰν ὡς καὶ ἡ τῆς Σελήνης ἡμῶν.*»

Αὕτη εἶνε ἡ ἀκροτάτη ἀποψις πρὸς μίαν διεύθυνσιν· ἵνα παραστήσωμεν τὰς ἀντιθέτους ἀπόψεις δυνάμεθα νὰ παραθέσωμεν τὸν *R. A. Proctor* ὅστις λέγει:

«*Ἡ «Ἀφροδίτη» διακρατεῖ μεγαλειτέραν ποσότητα ἢ ἡ Γῆ ἐκ τῆς ἀρχικῆς θερμότητος αὐτῆς. Ἡ ἀτμόσφαιρά της φαίνεται ὅτι εἶνε πυκνοτέρα καὶ πεφορτωμένη ὑπὸ μεγαλειτέρας ὑγρασίας, καὶ ὑπερράνω ἴσως τῶν στρωμάτων τοῦ πυκνοῦ νέφους ἅπερ περιβάλλει τὴν σφαῖραν αὐτῆς, καλύπτον τὴν ξηρὰν καὶ τὴν θάλασσαν (ἀλλ' οὐχὶ ἴσως ὁμοιόβαθμοι) κατὰ πάντα τὸν χρόνον.*»

Ὁμοίως ὁ Καθηγητὴς *W. H. Pickering* παρατηρεῖ ὅτι ὁ πλανήτης οὗτος εἶνε:

«*Ἐντελῶς κεκαλυμμένος ὑπὸ τῶν ὠκεανῶν του.*»

Ἐφηρμόσθη ὡσαύτως τὸ φασματοσκόπιον πρὸς ἐξέτασιν τῆς διαρκείας τῆς περιστροφῆς τοῦ πλανήτου ὑπὸ τοῦ *Belopolsky* καὶ τοῦ *Lowell* καὶ ἀπεφάνθησαν ὁ μὲν ὑπὲρ τῆς βραχείας ὁ δὲ ὑπὲρ τῆς μακρᾶς περιόδου, ὥστε τὸ ζήτημα παραμένει ἄλυτον.

Ἡ «Ἀφροδίτη» εἶνε ὁ 2ος περὶ τὸν ἥλιον πλανήτης πρὸς τὰ ἐκτὸς καὶ ἀπέχει τούτου 67,000,000 ἀγγ. μίλλια, ἐκτελεῖ τὴν περιφοράν του περὶ αὐτὴν εἰς 224 ἡμ 16 ὥρ. καὶ 48', ἔχει διάμετρον 7,600 μιλλίων, ὄγκον 0,82 τῆς Γῆς, πυκνότητα 0,93 τῆς πυκνότητος τῆς Γῆς, εἶνε δὲ ἄγνωστος ἔτι ὁ χρόνος τῆς περιστροφῆς περὶ τὸν ἄξονά της.

Περὶ τοῦ ὁρατοῦ μετὰ τῆς «Ἀφροδίτης» καὶ δυτικώτερον αὐτῆς πλανήτου «Διὸς» θὰ διαλάβωμεν εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΑΤΥΧΕΙΣ

Ὁ ἀξιότ. κ. Θ. Θεοδότου, ὡς πρόεδρος τοῦ Γυμν. Συλλόγου τῆς «Παγκύπρια» ἀναφερόμενος εἰς τὰ περὶ κληροδοτημάτων πρὸς τὸ Γυμνασιήριον λεχθέντα κατὰ τὴν κοινοτ. συνέλευσιν τῆς προπαρελθούσης Κυριακῆς ἐδημοσίευσεν εἰς τὰς δύο σαββατιαίας ἐφημερίδας τῆς πόλεως δηλώσεις καθ' ἃς διακηρύττει ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του, ὅτι ἀγνοεῖ πᾶν ἄλλο πρὸς τὸ Γυμνασιήριον κληροδότημα πλὴν τοῦ τῆς μακαρίτιδος Ἑλένης Χ. Λοϊζίδου, ὅπερ ὅμως ἔλαβεν, ὡς γράφει, ἡ σχολ. Ἐπιτροπή.

Ἐπιτραπήτω νὰ ὑπομνήσωμεν ὅτι τὸ πρῶτον κληροδότημα ὑπὲρ τοῦ Γυμνασιηρίου ἐγένετο ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Σάββα Διανέλλου τῷ 1903 ἢ 1904 καὶ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ λησμονηθῇ, διότι διὰ τούτου ἀνηγέρθη τὸ ἐν τῷ Γυμνασιηρίῳ κτίριον τοῦ Καφενείου, ἐγειρόμενον ὡς διαρκὴς ὑπόμνησις τῆς ἀγαθοεργίας τοῦ ἀνδρός.

Πολὺ ἐξένισεν ἡμᾶς ἡ ἀποκάλυψις τῆς τύχης τοῦ ἑτέρου κληροδοτήματος, περιελθόντος εἰς τὴν Σχολ. Ἐπιτροπείαν ἄδηλον τίνος περιόδου, καὶ τῆς παρατροπῆς ταύτης ὑπεύθυνος βεβαίως εἶνε ὁ ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Γυμνασ. Συλλόγου κ. Πρόεδρος αὐτοῦ.

Πρέπει νὰ παραδεχθῇ μεθ' ἡμῶν ὁ ἀξιότ. κ. Θ. Θεοδότου ὅτι αἱ δηλώσεις αὗται καὶ ἀνακριβεῖς ἐγένοντο καὶ ἄλλως πολὺ ἀτυχεῖς, διότι ἐμπνέουσιν ἀπογοήτευσιν καὶ ἀηδίαν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν πολιτῶν ὅσοι τυχὸν ἔχουσι τὴν πρόθεσιν νὰ διαθέσωσιν ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἐκ τῆς περιουσίας αὐτῶν.

Τὸ νὰ λησμονῶνται τόσον ἀχαρίστως οἱ δωρηταὶ ἢ αἱ δωρεαὶ των νὰ διατίθενται πρὸς σκοποὺς ὅλως διαφόρους τῶν τῆς δεδηλωμένης θελήσεως αὐτῶν φοβούμεθα ὅτι πολὺ ἀποθαρρύνει καὶ ἀπογοητεύει πᾶσαν ὑπὲρ τῶν κοινῶν πρόθεσιν καὶ διάθεσιν ἀγαθὴν, πρὸς ὑλικὴν ἢ ἄλλην βοήθειαν καὶ ὑποστήριξιν τῶν κοινῶν ὑπὸ γενναιοδώρων καὶ γενναιοφρόνων πολιτῶν.

ΒΑΣ. ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΝ ΛΑΡΝΑΚΙ

Τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Β. Ὑπουργεῖον συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 8 Δεκεμβρίου π. ἔ. Β. Διατάγματος καλεῖ πάντας τοὺς ἀνυπότακτους τῶν κλάσεων ἐπιστρατεύσεως 1892-1914 ὅπως προσέλθωσι πρὸς κατάταξιν εἰς τὸν στρατὸν καὶ ἐκπληρώσωσι τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ρηθέντος Διατάγματος ἐπιβληθείσας αὐτοῖς ὑποχρεώσεις, παρουσιαζόμενοι ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἐν τῷ Προξενικῷ γραφείῳ πρὸς παραλαβὴν τῶν φύλλων πορείας καὶ ἔγκαιρον παρουσίασιν πρὸς κατάτξιν αὐτῶν εἰς τὸ σῶμά των.

Δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ προσέλθωσι πρὸς κατάτξιν οἱ ὑπερβάντες τὸ 40ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ μὴ στρατευθέντες μέχρι σήμερον ποσῶς, δυνάμενοι νὰ ἐξαγοράσωσι τὴν στρατιωτικήν των θητείαν ἀντὶ 400 Δρ. χρυσῶν καταβαλλομένων εἰς ὄφλος τοῦ τιμαρίου τῆς περιουσίας.

Ἐν Λάρνακι τῇ 10 Φεβρ. 1916.

Ὁ Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος
Π. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΥΠΡΙΑΚΑ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔ. ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Αἱ διάφοροι δημοσιεύσεις εἰς τὰ δύο Λευκωσιατικὰ φύλλα τοῦ π. Σαββάτου περὶ τῶν κατὰ τὴν κοινοτ. συνέλευσιν καὶ τοῦ τόπου τῆς ἀνεγέρσεως τῶν Ἐκπαιδ. Καταστημάτων ἀποκαλύπτουσιν ὅτι ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι καὶ τὰ μᾶλλον κοινωφελῆ καὶ σπουδαῖα ζητήματα ὑποτάσσοντες εἰς τοὺς ἰδιαιτέρους σκοπούς καὶ τὰς ἰδιαιτέρας βλέψεις αὐτῶν, ἀδιαφοροῦντες ἂν θὰ ἐπροξένουν μεγάλην κατὰ τοῦ κοινοῦ ζημίαν.

Ὑπὸ τῆς ἑτέρας τῶν ἐφημερίδων τούτων παρεστάθη ἡ συνέλευσις ὡς δῆθεν θορυβώδης καὶ διακόψασα ἕνα τῶν ρητόρων, ἐνῷ εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἡ συνέλευσις διεξήχθη κοσμιώτατα καὶ ὡς ἤρμοζεν εἰς πολίτας σεβομένους ἑαυτοὺς καὶ ἐκτιμῶντας τὸν σκοπὸν τῆς συνελεύσεως αὐτῶν. Τοῦ ὁμιλητοῦ ἐκθέτοντος τὸ ἱστορικὸν τῆς ἐξαγορᾶς τοῦ γηπέδου, διὰ μετοχῶν, πολίτης τις διέκοψεν **«καὶ ὅμως αἱ μετοχαὶ εἶνε ἀκόμη ἀπλήρωτοι».** *Ὁ ὁμιλητὴς ἀπήντησεν ὅτι ἡ Σχολ. Ἐπιτροπεία θὰ ἐξοφλήσῃ πάσας τὰς προσαχθησομένας μετοχάς, εἶνε δὲ βέβαιον ὅτι πολλοί, πλεῖστοι κάτοχοι μετοχῶν εἶνε διατεθειμένοι νὰ δωρήσωσιν αὐτὰς εἰς τὰ Ἐκπαιδευτήρια τῆς πόλεως. Ἕτερος πολίτης διατελῶν ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι πρόκειται νὰ ἐγερθῶσι τὰ Ἐκπαιδ. κτίρια ἐπὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ γηπέδου, οὗτινος εἶχε δημοσιευθῇ ἡ ματαιωθεῖσα ἀγορά, ἠρώτησεν ἰδιαιτέρως καὶ κατὰ τρόπον κοσμιώτατον, διατί νὰ δαπανηθῶσι ματαίως £1200, καὶ μαθὼν τὴν ἀλήθειαν ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας του. Ἕτερος πολίτης διερμηνεύων τὰς γνώμας καὶ ἄλλων τινῶν ἐνοριτῶν του ἐδήλωσεν ὅτι θὰ ὑπέβαλλεν αὐτὰς ἐγγράφως εἰς τὴν Σχολ. Ἐπιτροπείαν καὶ τοῦτο ἔπραξεν ὡσαύτως κατὰ τρόπον κοσμιώτατον.*

Ἐπικαλούμεθα περὶ τούτων τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀποτελεσάντων τὴν συνέλευσιν οἵτινες πεποίθαμεν ὅτι συναισθάνονται τὴν προσγινομένην εἰς αὐτοὺς ὕβριν ὑπὸ τῆς τόσον ἀναιδῶς διαστρεψάσης τὰ κατὰ τὴν συνέλευσιν, ἐφημερίδος, ἥτις παρέστησε τοὺς Λευκωσιάτας ὡς ταραξίας καὶ θορυβοποιούς, ἀνικάνους νὰ διεξαγάγωσι κοσμίως μίαν συνέλευσιν περὶ ζητημάτων κοινωνικῆς καὶ γενικῆς ὠφελείας.

Ἐν τῇ αὐτῇ ἐφημερίδι προεξοφλεῖται ἡ γνώμη τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἐπιτροπειῶν καὶ οἱονεὶ ἐν θριάμβῳ κηρύσσεται ἡ κατίσχυσις τῆς γνώμης περὶ ἀνεγέρσεως τῶν νέων ἐκπαιδ. κτιρίων ἐν τῇ ἐνορίᾳ Ἁγ. Ἰωάννου, καὶ τὸ ὅλον ὕφος καὶ ὁ τόνος τῶν δημοσιεύσεων τούτων προδίδουσιν ἐμπάθειαν προσωπικήν, στενότητα ἀντιλήψεων καὶ πνεῦμα μοχθηρόν.

Χαρακτηριστικὸν τῆς ἀντιλήψεως τοῦ προκειμένου ζητήματος ὑπό τινων πολιτῶν ἀποτελεῖ ἡ διατριβὴ τοῦ πάλαι διδασκάλου κ. Μ. Χ. Τυμβίου φιλοξενηθεῖσα ἐν τῇ ἑτέρᾳ τῶν σαββατιαίων ἐφημερίδων ἀκριβῶς διὰ τὸ ὕφος αὐτῆς.

Ἡ ἑτέρα ἐφημερὶς προεξοφλεῖ καὶ τὴν γνώμην τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως τῶν νέων ἐκπαιδευτηρίων ἐπὶ τοῦ χώρου τῶν παλαιῶν ἢ ἐπὶ γηπέδου παρακειμένου τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ καὶ πρὸς τοῦτο δωρεῖται ἡ Α. Μακαριότης ἡμῖν τοῦκήπου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Γνωρίζομεν ὅμως ἐκ προσωπικῆς ἀντιλήψεως ὅτι ἡ Α. Μακαριότης πάντοτε ἐπεδοκίμασε καὶ ἐνέκρινε τὴν ἀνέγερσιν τῶν Ἐκπαιδευτηρίων ἐπὶ τοῦ γηπέδου τοῦ Γυμνασιηρίου μετὰ τοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀγορασθέντος καὶ δωρηθέντος παρακειμένου γηπέδου ὑπὸ τοῦ ἀξιοτ. κ. Ἀντ. Θεοδότου, καὶ εἰς ἐπανειλημμένας συνεδρίας τῆς σχολ. Ἐπιτροπείας, καὶ ὁμοφώνῳ ψήφῳ καὶ γνώμῃ ἀπεφασίσθη νὰ παρακληθῇ ἡ Ἑλλὴν. Κυβέρνησις ὅπως ἀναθέσῃ εἰς τὸ Τμῆμα τῶν Δημοσ. Ἔργων τὴν ἐκπόνησιν σχεδίου τῶν νέων κτιρίων ἐπὶ τῇ βάσει ἐκθέσεως λεπτομερεῖς, ἐγκριθείσης ὁμοφώνως πάλιν ὑπὸ τῆς Α. Μακαριότητος καὶ τῆς ὅλης Σχολ. Ἐπιτροπείας καὶ πρὸς τούτοις ὑπάρχει πρακτικὸν ὑπὸ τῆς Α. Μακαριότητος προσυπογεγραμμένον.

Διὰ τοῦτο δικαιούμεθα νὰ ἀμφιβάλλωμεν ὅτι ἡ Α. Μακαριότης μετέβαλε γνώμην ἣν ὑπεστήριξε πάντοτε εὐσταθῶς.

Ἀλλ' ἡ γνώμη περὶ τῆς ἀνεγέρσεως τῶν νέων ἐκπαιδευτ. κτιρίων ἐκτὸς τῆς πόλεως τοσοῦτον ἐρριζοβόλησεν ἐν τῇ συνειδήσει τῶν συμπολιτῶν, ὥστε ὁ ἀοίδιμος εὐεργέτης τῆς κοινότητος Γιάγκος Γεωργιάδης ρητῶς διέλαβεν ἐν τῇ διαθήκῃ του, ἂν δὲν ἀπατᾷ ἡμᾶς ἡ μνήμη, ὅτι τὰ διὰ τοῦ κληροδοτήματος του ἀνεγερθησόμενα Σχολεῖα ἔδει νὰ κτισθῶσιν ἔξω τῶν τειχῶν. Ὥστε ἡ ἀντίθετος γνώμη ὑ' ἀντίκηται καὶ πρὸς τὴν ρητὴν θέλησιν τοῦ δωρητοῦ, ἥτις πρέπει νὰ ἦνε σεβαστὴ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως τῆς δωρεᾶς.

Χρηστὸς συμπολίτης ὁ κ. Κυπρῆς Χ'' Σάββας κατὰ τὴν συνέλευσιν ἀδιστάκτως ἐδήλωσεν ὅτι δωρεῖται ἰδιόκτητον γήπεδον ἐκτάσεως 13 ὅλων σκαλῶν ἔξωθι τῆς πόλεως πρὸς ἀνέγερσιν τῶν νέων Ἐκπαιδευτηρίων, ἐὰν καὶ ὁ γείτων του ἐδώρει τὸ ἰδικόν-του πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν.

Ἔγκριτος δὲ πολίτης ἐν ἰδιαιτέρᾳ συνδιαλέξει ἐξέφρασε τὴν ἀπόφασίν του ὅπως δωρήσῃ περὶ τὶς δέκα μετοχάς, ὧν εἶνε κάτοχος, καὶ εἶνε βέβαιον ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν μετόχων θὰ πράξωσι τὸ αὐτὸ πρὸς εὐόδωσιν κοινωφελεστάτου σκοποῦ.

Ἡ Λευκωσία δὲν παρεφρόνησεν ὥστε νὰ θυσιάσῃ πολλὰς χιλιάδας λιρῶν ἵνα καὶ σωματικῶς καὶ ἠθικῶς διαστρεβλῶνται τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ τῆς ἄλλης Κύπρου ἐπὶ γενεὰς γενεῶν χάριν τῆς ἰδιορύθμου ἀντιλήψεως εὐαρίθμων πολιτῶν ἐξ ἀγνοίας ἢ ἐξ ὑστεροβουλίας.

Αἱ σκέψεις καὶ ἀποφάσεις περὶ τῶν κοινῶν συμφερόντων πρέπει νὰ γίνωνται μετὰ ψυχραιμίας καὶ νηφαλιότητος μακρὰν παντὸς πάθους καὶ παντὸς ὑστερολογισμοῦ.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΩΛΗΣΙΝ ΑΡΤΟΥ

Λαβὼν ὑπ' ὄψιν ὁ κ. Διοικητὴς τὰ δίκαια παράπονα τοῦ λαοῦ τῆς πόλεως προσεκάλεσε τοὺς ἀρτοποιοὺς, ὅσοι λαμβάνουσι τὸν σῖτον ἐκ τῶν κυβερνητικῶν ἀποθηκῶν καὶ συνέστησε πρὸς αὐτοὺς ὅτι ὀφείλουσι νὰ πωλῶσι πρὸς τὸ κοινὸν ἄρτον ἀνάλογον πρὸς τὸ λαμβανόμενον ποσὸν σίτου, νὰ σφραγίζωσιν ἕκαστος τοὺς ἄρτους αὐτοῦ διὰ τῆς ὑπὸ τῆς διοικήσεως χαρηγηθείσης σφραγίδος, νὰ παρασκευάζωσιν ἄρτον ἀκηλλαγμένον πάσης νοθείας καὶ πωλῶσι τοῦτον πρὸς τρία γρόσια κατ' ὀκάν.

Ἡ κατασκευὴ καὶ πώλησις τοῦ ἄρτου θὰ διατελῇ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς Ἀστυνομίας καὶ τοῦ Δημαρχείου, καὶ παρηγγέλθησαν οἱ ἐν λόγῳ ἀρτοποιοὶ νὰ προσαγάγωσιν εἰς τὸ Διοικητήριον κατάλογον τῶν παλαιῶν αὐτῶν πελατῶν.

Χάριν τῶν ἐργατικῶν τάξεων πρὸς ἀσφαλῆ καὶ ἔγκαιρον προμήθειαν ἄρτου διετάχθησαν οἱ ἀρτοποιοὶ ὅπως μεταφέρωσι τοὺς ἄρτ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΗ ΝΟΘΕΙΑ

Ἀξία σημειώσεως εἶνε χονδροειδεστάτη νοθεία τοῦ ἄρτου ὑπὸ τοῦ Ἀρμενίου Ἐργοστασιάρχου κ. Παρονακιάν, εἰς τὰ ἀρτοποιεῖα τοῦ ὁποίου κατεσκευάσθησαν 200 ὀκάδες ἄρτου ἐκ διαφόρων ὑλικῶν ἀκαθάρτων καὶ ἐπωλεῖτο εἰς πτωχοὺς οἰκογενειάρχας, οἵτινες ὅμως δὲν ἠδύναντο νὰ τὸν χρησιμοποιήσωσι. Ἀνακαλυφθείσης ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Δημαρχείου τῆς νοθείας ταύτης, κατηγγέλθη οὗτος εἰς τὸν κ. Στρατιωτικὸν Διοικητὴν, ὅστις ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ κ. Δημάρχου ὑπεχρέωσε τὸν κ. Παρονακιὰν νὰ παραδώσῃ εἰς τὸ Δημαρχεῖον 200 ὀκάδες καθαροῦ ἄρτου πρὸς διανομὴν εἰς τοὺς πτωχούς.

Καθ' ἃ λέγεται ὁ κ. Παρονακιὰν προέτεινεν εἰς τὸν κ. Διοικητὴν ὅπως ἀναλάβῃ αὐτὸς ὁλόκληρον τὸν ἀπὸ τῶν ἀποθηκῶν παραχωρούμενον σῖτον καὶ πωλῇ τὸν ἄρτον πρὸς 2 γρ. 30 παράδες. Εὐτυχῶς ἡ Διοίκησις δὲν ἐνέκρινε τοιοῦτο μονοπώλιον.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἐκ τοῦ ὑπὸ ἡμέρομ. 12)25 τρεχ φύλλου τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως σταχυολογοῦμεν τὰ ἑξῆς:

—ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ

Ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1916 (ν. ἡ.) διωρίσθη γραφεὺς Δ' τάξεως ἐν τῷ Κτηματολογίῳ ὁ κ. Ἰ. Καλαποδᾶς.

Διωρίσθησαν Γραφεῖς παρὰ τῷ Κτηματολογίῳ Ε' τάξεως ὑπὸ δοκιμασίαν οἱ κ.κ. Μεχμὲτ Αὐνὴ Ἐφ., Μουσταφᾶς Φουζουλὴ Ἐφ., Γιαννακὸς χ. Στυλλῆ χ. Σάββα, Γ. Χαραλ. Ὑψαρίδης, Ὀσμὰν Ἰζτὶ Ἐφ. Μεχμὲτ Καλὲ Ἐφ., Παρασκευᾶς Μιχαὴλ, Γ. Στ. Παναγίδης, Σακρ. Χαριτ. Παπαδόπουλος, Χουσεὶν Ζουδὶ Ἐφ.

Γραφεῖς ΣΤ' τάξεως ὑπὸ δοκιμασίαν οἱ κ.κ. Ἀλὴ Ριζᾶ Ἀχμὲτ Ἀπτουλὰλ Ἐφ., Ναοὺμ Πισσάρα, Βαχὰν Δερβισιὰν, Γ. Κ. Κανικλίδης, Χρῖστος Κοκκίνης, Ἀθαν. Ἰ. Μακούλης, Ἐμὶν Γ. Νάσρη, Νεοπτ. Παπαπέτρου, Στυλ. Ν. Θεοδοσιάδης.

Ὑπὸ δοκιμασίαν μαθητευόμενοι ἐν τῷ Κτηματολογίῳ πολλοὶ καὶ διάφοροι.

—ΕΠΑΝΕΚΤΙΜΗΣΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Ὡς ἐκτιμηθεὶ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν Ἐπανεκτίμησιν τῆς ἀκινήτου περιουσίας καθ' ἅπασαν τὴν Νῆσον διωρίσθησαν οἱ κ. κ. Παῦλος Δίγγλης, Χαραλ. Παπαδόπουλος, Στυλ. Ἰ. Θεοχαρίδης, Χαρ. Παπᾶ, Ἀντων. Ἡσυδώρου καὶ Ἀχμὲτ Ναφῆ.

—ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΑΔΕΙΑ

Ἔλαβε τὴν ἄδειαν τοῦ δικηγορεῖν παρ' ἅπασι τοῖς δικαστηρίοις τῆς Νήσου ὁ κ. Θεοχ. Ἰ. Θεοχαρίδης φέρων δίπλωμα τοῦ *Gray's Inn*, ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἔδραν ἔχων τὴν Λευκωσίαν.

—ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Δυνάμει αἰτήσεως τῶν δύο τρίτων τῶν φορολογουμένων κατοίκων τῆς κώμης Λόφου ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Λεμεσοῦ τίθεται ἐν ἰσχύϊ ὁ περὶ δημοσίας ὑγείας τῶν χωρίων νόμος τοῦ 1892 ἀπὸ τῆς 1ης Μαΐου 1916 (ν. ἡ.)

—ΕΠΙΖΩΟΤΙΑ

Τὰ χωρία Λάρναξ Λαπήθου, Χάρτσα, Ἅγ. Ἀμβρόσιος καὶ Μελανδρίνα ἐκηρύχθησαν ὡς μεμολυσμένα ὑπὸ τῆς ἐπιζωοτίας ἀνθρακος ἀπὸ τῆς 3)13 Φεβρ. καὶ ἀνηγορεύθη ἡ μετακίνησις ἐκεῖθεν βοῶν, προβάτων καὶ αἰγῶν.

—ΔΑΣΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Πᾶσαι αἱ φυτεῖαι καὶ τὰ δένδρα τὰ ἀνήκοντα εἰς 88 διάφορα πρόσωπα κατοικοῦντα ἐν Πεδουλᾷ ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Δασονομείου ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρ. 1916 (ν. ἡ.)

—ΟΜΒΡΗΣΙΣ

Δι' ὅλου τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου 1916 (ν. ἡ) ἡ ὄμβρησις ἐγένετο εἰς τοὺς ἑπομένους βαθμομετρικοὺς σταθμοὺς ὡς ἑξῆς:

Λευκωσία 3,25, Λάρναξ 3,84, Λεμεσὸς 4,70, Ἀμμόχωστος 3,80, Πάφος 5,21, Κυρήνεια 4·48.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα ἡ ὄμβρησις ἀνῆλθεν ἐν Καλεύτῃ (ἐπὶ τῆς Ὀροσειρᾶς Κυρηνείας ὑψος 2,500 ποδῶν) εἰς 7 30, εἰς Μόρτου 5ψος 885 ποδ.), εἰς 13 80, εἰς Ριζοκάρπασον (5ψος 500 ποδ.) εἰς 11·48, εἰς Ἀμίαντον (5ψ. 4,458 ποδ.) εἰς 8·79, Καλαβασὸς (5ψ. 400 ποδ.) 8·20, Μονὴ Μαχαιρᾶ (5ψ. 2,500 ποδ. εἰς 8·24, Περαπέδι (5ψ. 1600 π.) εἰς 7·80, Καλοκέδαρα (5ψ. 2000 π.) εἰς 7·40 Ἐρημίτου (5ψ. 1400 π.) εἰς 6·80, Μονὴ Κύκκου (5ψ. 3500 π.) εἰς 6·51.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟΥ

Ὁ Διοικητὴς Λευκωσίας ἐπιθυμεῖ νὰ καταστήσῃ γνωστὸν πρὸς πάντας τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅτι, ὡς προνοεῖται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5ου τοῦ νόμου 14ου τοῦ 1882, φυλάκισις διὰ μὴ πληρωμὴν Κυβερνητικῶν φόρων, φόρων δρόμου, σχολικῶν δικαιωμάτων κ. τ. λ. δὲν θεωρεῖται ὡς ἀπαλλαγὴ τῆς πρὸς πληρωμὴν τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ ὑποχρεώσεως.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Κύριε Σωτάκτα,

Καθήκόν μου θεωρῶ καὶ δημοσίᾳ νὰ ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τὸν ἄριστον παρ' ἡμῖν ἰατρὸν κ. Ἰ. Πηγασίου ἐπανορθώσαντα ἐπιτυχῶς τὸν ραιβὸν δεξιὸν πόδα τῆς θυγατρός μου.

Τρημιμθι: 8 Φεβρουαρίου 1916.

Ὁ εὐγνώμων πατὴρ

Κυριακὸς χ'' Στεφάνου.

ΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Αἱ ἐπίσκεψις τοῦ Στρατηγοῦ Σαράϊ.

Ἀθῆναι 8)21.—Ὁ Στρατηγὸς Σαράϊ ἀφίκετο χθὲς ἐνταῦθα καὶ ἔσχε συνέντευξιν μετὰ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου.

Κατά τε τὴν ἄνοδον καὶ τὴν κάθοδον ἐκ τῶν Ἀνακτόρων ὁ Γάλλος στρατηγὸς ἐπευφημήθη ὑπὸ τοῦ πλήθους.

Ἀπόψε ἀναχωρεῖ.

9)22.—Οἱ ἐνταῦθα πολιτικοὶ κύκλοι κρίνουσιν ὅτι ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Στρατηγοῦ Σαράϊ εἰς Ἀθήνας θὰ καταστήσῃ οὐσιωδεστέραν τὴν προσέγγισιν Ἑλλάδος καὶ Συμμάχων.

Ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἰδιαίτερος ἀνταποκριτὴς τοῦ «Μικροῦ Παρισινοῦ» ἀγγέλλει ὅτι κατὰ τὴν ὑποδοχὴν τῆς Γαλλικῆς πρεσβείας ἐν Ἀθήναις, ὁ στρατηγὸς Σαράϊ ἐξέφρασε τὴν μεγάλην του εὐχαρίστησιν διὰ τὴν συνομιλίαν του μετὰ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου.

Μετὰ τὴν συνομιλίαν ἐπικολούθησε μακρὰ σύσκεψις τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν στρατηγῶν Δούσμανη, Καλλάρη, καὶ Γιαννακίτσα.

Ἐπεισόδιον ἐν τῇ Βουλῇ.

Ἀθῆναι, 26 Φεβρουαρίου.—Κατόπιν ἐπερωτήσεως ἐν τῇ Βουλῇ ἐγένετο ἐπεισόδιον ἀποβλέπον τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν κ. Δραγούμην, ὅστις ἀπεχώρησε τῆς συνεδριάσεως.

Ἐπηκολούθησε ψηφοφορία, καθ' ἣν ἡ Βουλὴ ἐξέφρασε τὴν ἐμπιστοσύνην της εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ὁ κ. Γεννάδιος παρὰ τῷ Σὲρ Ἐδουαρδ Γκρέϋ.

Λονδῖνον, 3 Φεβρουαρίου. (Ἀθ.Πρ.) —Ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Γεννάδιος ἔσχε τὸ ἀπόγευμα μακρὰν συνομιλίαν μετὰ τοῦ σὲρ Ἐδ. Γκρέϋ.

Δηλώσεις τοῦ κ. Μπριὰν περὶ τῆς ἐκστρατείας τῆς Θεσσαλονίκης.

Εἰς συνέντευξιν πρὸς τὴν «Τζιορνάλεν τ' Ἰταλία» τῆς Ρώμης ὁ κ. Μπριὰν, ὅστις ὡς γνωστὸν, εὑρίσκετο τελευταίως ἐκεῖ, εἶπε τὰ ἑξῆς ἐπὶ τοῦ ἀνατολικοῦ προβλήματος:

«Ὡμιλήσαμεν, γράφει ἡ ρωμαϊκὴ ἐφημερὶς, εἰς τὸν κ. Μπριὰν περὶ τοῦ ζητήματος τῆς Θεσσαλονίκης.

Ὁ Γάλλος Πρωθυπουργὸς ἐδήλωσεν ὅτι ἐθεώρησε πάντοτε τὴν κατάληψιν τῆς Θεσσαλονίκης, ὡς ζήτημα κεφαλαιῶδες.

Διότι κρατουμένης τῆς θέσεως ταύτης ἐσώθη ἡ βαλκανικὴ κατάστασις, ἥτις ἄλλως θὰ παρεβλάπτετο σοβαρῶς.

Ἐὰν δὲν ἐνηργοῦμεν ὡς ἐνηργήσαμεν ν ἐθεσσαλονίκῃ, ποῖον προσανατολισμὸν θὰ ἐλάμβανον τὰ βαλκανικὰ κράτη, τὰ ἀκόμη παραμένοντα οὐδέτερα, δηλαδὴ ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Ρουμανία;

Ποία θὰ ἦτο ἡ τύχη τοῦ ὑποχρήσαντος σερβικοῦ στρατοῦ; Τί θὰ ἐγίνετο τὸ γόητρον τῆς Ἀντάντ ἐν τοῖς Βαλκανίοις. Τέλος ποῖαι ἀνεπανόρθωτοι συνέπειαι θὰ προέκυπτον ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ σύμμαχοι θὰ παρητοῦντο τῶν Βαλκανίων.

Ἀντιθέτως, ὑπαρχόντων τῶν Ἀγγλογάλλων ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ τῶν Ἰταλῶν ἐν Αὐλῶνι, ἀναδιοργανουμένου δὲ τοῦ Σερβικοῦ στρατοῦ, παρουσιάζονται τόσα διπλωματικὰ καὶ στρατιωτικὰ στοιχεῖα, ἅτινα ἐπιτρέπουν εἰς τὴν Ἀντάντ νὰ ἀντισταθμήσῃ τὴν Βαλκανικὴν δρᾶσιν τῶν Κεντρικῶν Αὐτοκρατοριῶν.

—Ὁ «Χρόνος» τῶν Παρισίων ἀγγέλλει ὅτι ὁ Ἕλλην Βασιλεὺς φαίνεται διατεθειμένος νὰ δεχθῇ δικαιονισμὸν πρὸς φρούρησιν τῶν γεφυρῶν τῆς γραμμῆς Μοναστηρίου—Θεσσαλονίκης καὶ πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος τῶν Βουλγάρων λιποτακτῶν ξένης γλώσσης.

—Ἡ αὐτὴ ἐφημερὶς παρατηρεῖ ὅτι αἱ δηλώσεις τοῦ π. Σκουλούδη περὶ ἐξωτερικῶν πιέσεων οὐδεμίαν τῶν Δυνάμεων τῆς Συνεννοήσεως θίγουν, διότι αὗται οὐδόλως ἐπεχείρησαν ὅπως ὠθήσωσι τὴν Ἑλλάδα πρὸς ἐπέμβασιν. Θεωρεῖ ἑπομένως ὅτι μὲ τὰς πιέσεις ταύτας ὁ κ. Σκουλούδης ἤ ἐννοεῖ τὴν ἐπιμονὴν τῶν ἐντῷ ἐξωτερικῷ Ἑλλήν. ἀποικιῶν ἢ τὰς πιέσεις τῆς Γερμανίας ὅπως ἐπέμβῃ ὑπὲρ αὐτῆς ἡ Ἑλλάς. Οἱ Σύμμαχοι δὲν ζητοῦν παρὰ τὴν Ἑλλάδος παρὰ νὰ τηρήσῃ τὴν εὐμενῆ οὐδετερότητα, ἣν ἐδήλωσεν.

Ἐπεισόδιον εἰς τὴν «Χῖον».

Ὁ πλοίαρχος τοῦ ἀτμοπλοίου «Χῖος» ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸ Λιμεναρχεῖον Πειραιῶς, ὅτι ἐνῷ ἔπλεε τὸν Σαρωνικὸν, διετάχθη ὑπὸ γαλλικοῦ τορπιλλικοῦ νὰ σταματήσῃ.

Αἴφνης ὅμως ἀναφαίνεται τὸ ἀνιχνευτικὸν «Ἥραξ», ὁ κυβερνήτης τοῦ ὁποίου ἠρώτησε διὰ σήματος τὸν πλοίαρχον τῆς «Χίου» «Τί συμβαίνει;»

Πληροφορηθεὶς δὲ τὰ τοῦ σήματος τοῦ γαλλικοῦ τορπιλλοβόλου ἀπαντᾷ.

—Νὰ συνεχίσετε ἀμέσως τὸ δρομολόγιόν σας.

Ὁ πλοίαρχος τῆς «Χίου» διέταξε «πρόσω» ὅταν λαμβάνει σηματογράφημα τοῦ γαλλικοῦ τορπιλλικοῦ.

—Πολὺ καλά. Θὰ ξανασυναντηθῶμεν.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Διὰ τοῦ Πρακτορείου Ρέουτερ

ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΜΕΤΩΠΟΝ

Αἱματηραὶ καὶ μεγάλαι μάχαι

Λονδῖνον, 9)22. (Ἀνακοινωθὲν Παρισίων). Ἐβομβαρδίσθησαν τὰ ἐχθρικὰ χαρακώματα ἀνατολικῶς τοῦ Παϊζινκ καὶ τοῦ Βελγίου· ἀφοδρὰ χιονοθύελλα παρεκώλυσεν ἐπιθετικὴν δρᾶσιν ἐν Ἀρτουᾶ. Ἐβάλομεν καταστρεπτικὸν πῦρ δ.' ὄβιδων ἐκρηκτικῶν κατὰ τῶν ὀχυρωματικῶν ἔργων τοῦ ἐχθροῦ δυτικῶς τοῦ Ραναρὲν ἐν Καμπανίᾳ.

Ὁ ἐχθρὸς βορείως τοῦ Βερτὼν μετὰ βίαιον βομβαρδισμὸν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ὀχθῶν τοῦ Μώσα ἐξετέλεσε σειρὰς ὁρμητικῶν ἐπιθέσεων μεταξὺ Πραπὰν καὶ Ἐρπεποῦᾶ, πᾶσαι ἀπεκρούσθησαν ἐκτὸς τῆς κατὰ τοῦ δάσους Ὠμὸν καὶ τοῦ ἐξάρματος βορείως τοῦ Πωμόν, ἅτινα ὁ ἐχθρὸς ἐπέτυχεν ἀντὶ μεγάλων ἀπωλειῶν νὰ καταλάβῃ.

Παράπεταασμα τοῦ πυρός μας βορειοδυτικῶς τοῦ Φρομεζὺ ἀπεσόβησεν ἐπίθεσιν ἥτις παρεσκευάζετο διὰ δράσεως τοῦ πυροβολικοῦ κατὰ τοῦ Παντεσσὶπτ καὶ δυτικῶς τῆς Ἀλικίρχ.

Λονδῖνον 10)23.—Χαρακτηριστικὸν τοῦ ἀνακοινωθέντος Παρισίων εἶνε ὅτι ὁ Γερμανικὸς βομβαρδισμὸς διήρκεσεν ὅλην τὴν νύκτα· ἀπηντήσαμεν ἐρρωμένως εἰς ὁρμητικὴν μάχην πεζικοῦ διεξαγομένην ἐπὶ μέτωπον δεκαπέντε χιλιομέτρων ἀπὸ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Μώσα πρὸς τὸ νοτιανατολικὸν τοῦ Ἐρπεποῦᾶ. Ἐξεκενώσαμεν τὸ χωρίον Πωμόν, ὅπου ἐκρατήσαμεν τὰ περίχωρα μετ' ἀπεγνωσμένην συμπλοκὴν ὅπου ἐπροξενήσαμεν εἰς τὸν ἐχθρὸν βαρυτάτας ἀπωλείας.

Αὐτόθεν 11)24.—Ἡ Γερμανικὴ ἐπίθεσις βορείως τοῦ Βερὼν (Verdun) ἀνεπτύχθη ὡς προεβλέπετο εἰς σημαντικωτάτην ἐνέργειαν ἰσχυρῶς ὑποστηριζομένην. Ἡ μάχη ἐξηκολούθησε καὶ σήμερον μετ' αὐξούσης ἐντάσεως καὶ ἐρρωμέως ἀμφεσβητήθη ὑπὸ τῶν στρατευμάτων μας, ἅτινα ἐπροξένησαν εἰς τὸν ἐχθρὸν ἄκρως μεγάλας ἀπωλείας· ἀδιάκοπος βομβαρδισμὸς διὰ μεγάλων τηλεβόλων ἐξ τὸν ὁποῖον ἀπηντήσαμεν μετ' ἴσης σφοδρότητος ἐπὶ μέτωπον ἐκτεινόμενον εἰς 40 χιλιόμετρα ἀπὸ Μαλανκοὺρ εἰς τὸ φρούριον Ἐταίν.

Τὸ Γερμανικὸν πεζικὸν κατὰ μεγάλους ἀριθμοὺς ἀνήκοντας εἰς ἑπτὰ διαφόρους στρατιὰς ἐξετέλεσε διαδοχικὰς ἐπιθέσεις δι' ὅλης τῆς ἡμέρας μεταξὺ Πραπὰν—σῶρ—Μὼζ καὶ Ὄρν. Ὁ ἐχθρός, παρὰ πάσας τὰς προσπαθείας του δὲν ἠδυνήθη νὰ μᾶς ἐκτοπίσῃ ἐκ τοῦ χωρίου Πωμόν· αἱ ἀντεπιθέσεις μας συνέτριψαν τὰς ἐπιθέσεις τοῦ ἐχθροῦ εἰς τὸ δάσος Κούρς, οὗ τὸ πλεῖστον κρατοῦμεν. Οἱ Γερμανοὶ ἀνατολικῶς τοῦ δάσους Κούρς ἐπέτυχον ὅπως διεισδύσωσιν εἰς τὸ δάσος Βαυρίλλ μετὰ σειρὰς αἱματηρῶν ἐπιθέσεων· αἱ ἐχθρικαὶ ἔφοδοι βορείως τοῦ Ὄρν εἰς τὴν γραμμὴν ἡμῶν τοῦ Ἐρπεποῦᾶ ἀνεκόπησαν ὑπὸ ἀντεπιθέσεων. Δὲν ἐγένετο δρᾶσις πεζικοῦ ἀριστερᾶ τοῦ Μώσα ἢ μεταξὺ Ὄρν καὶ Φρομεζύ. Ὁ ἐχθρὸς ψὲς ἐπιτέθη νοτιανατολικῶς τοῦ Κάρσπαχ καὶ ἔβαλε πόδα εἰς προπεχωρημένα χαρακώματα ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀμέσως ἐξετοπίσθη ὑπὸ ἀντεπιθέσεως· τὸ πυροβολικόν μας ἐπήνεγκε διάφορα ρήγματα εἰς τὰ ἐχθρικὰ χαρακώματα εἰς τὸ μέτωπον Στεενστρὰκτ ἐν Βελγίῳ, καὶ κατέστρεψε τὰ ἀμυνήρια ἐπὶ τοῦ ὀρεπεδίου Βωκλὲρ βορείως τοῦ Αἶν.

Αὐτόθεν 12)2.. Βορείως τοῦ Βερὼν μάχη δι' ὅλης τῆς νυκτὸς μετὰ τῆς αὐτῆς ἐντάσεως ἀπὸ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Μώσα πρὸς νότον τοῦ Ὄρν μετὰ τὴν σφοδρότητα τοῦ βομβαρδισμοῦ κατὰ τῆς προκεχωρημένης θέσεώς μας ἐν Πραπαν—σῶρ—Μὼζ. Ἐξεκενώσαμεν τὸ χωρίον ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ σκότους καὶ τοῦ πλαγιαστικοῦ πυρὸς τῶν κανονοστοιχιῶν μας ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Μώσα.

Ἡ γερμανικὴ ἐπίθεσις κατὰ τῆς Σαμονζὼ ἀπεκρούσθη καὶ μία γερμανικὴ τυφιαρχία ἐπιχειρήσασα εἰς Πουᾶ—τὲ—κὼρ καὶ ἀνεκατελήφθη μέρος τοῦ δάσους, οὗτινος κρατοῦμεν τὴν νοτίαν ἔξοχήν· πᾶσα ἡ ἐπίθεσις κατὰ τοῦ Πωμὸν ἀπέτυχε καὶ μᾶς ἐκτοπίσῃ· δεσπόζομεν τῆς φάραγγος νοτίως τοῦ Ἐρπεποῦᾶ· διετάχθησαν ἀποχωρήσεις καὶ κινήσεις, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἀποφεύγθῶσιν ἀνωφελεῖς ἀπώλειαι, αἵτινες ἐξετελέσθησαν ἐν τελείᾳ τάξει.

Οἱ Γερμανοὶ εἶναι πρόθυμοι μετὰ δυσχερείας καὶ μετὰ μεγάλων θυσιῶν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐπιτύχωσιν εἰς οὐδὲν σημεῖον τὸ μέτωπόν μας.

Συνεχὴς βομβαρδισμὸς μεταξὺ Ὄρν καὶ Φρομεζύ. Οἱ Γερμανοὶ ἐν Λωραίνῃ ἔβαλον πόδα ἐπὶ προκεχωρημένης θέσεώς μας καὶ ἀμέσως ἐξερριφθησάν.

Λονδῖνον Κολοσσιαῖος ἀγὼν μαίνεται καθ' ὅλον τὸ βόρειον τοῦ Βερὼν. Ἐξέχοντες Γάλλοι κριτικοὶ λέγουσιν ὅτι δὲν εἶνε καθόλου ζήτημα ὅπως κρατῆται μαθηματικῶς πᾶσα ὑάρδα ἐδάφους ἀλλ' ὅπως προξενῶνται εἰς τοὺς Γερμανοὺς αἱ μέγισται ἀπώλειαι.

Παρίσιοι. Ὁ ἐχθρὸς βορείως τοῦ Βερὼν ἐξηκολούθησε μετ' ἀδιαπτώτου ἐντάσεως νὰ βομβαρδίζῃ τὸ μέτωπόν μας ἀπὸ τοῦ Μώσα πρὸς νότον τοῦ Φρομεζὺ καὶ ἐπολλαπλασίασε τὰς μανιώδεις ἐπιθέσεις του μετοξὺ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Μώσα καὶ τοῦ Ὄρν καταλείπων σωροὺς πτωμάτων χωρὶς νὰ ἐπιτύχῃ νὰ διασπάσῃ τὸ μέτωπόν μας.

Μετεφέραμεν ὀπίσω τὴν γραμμὴν εἰς ἀμφοτέρας τὰς πτέρυγας ὀπισθεν τοῦ Σαμονζὼ καὶ νοτίως τοῦ Ὄρν. Τὸ πυροβολικόν μας ἀπήντα ἀκαταπαύστως εἰς τὸν ἐχθρικὸν βομβαρδισμόν.

(Βραδύτερον). Ἡ δρᾶσις τοῦ πυροβολικοῦ ἠλαττώθη μεταξὺ Μαλανκοὺρ καὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Μώσα· δὲν ἐγένετο μέχρι τοῦδε δρᾶσις πυροβολικοῦ ἐν τῇ περιοχῇ ταύτῃ.

Ἀπεκρούσαμεν καὶ κατεδιώξαμεν ἐχθρικὴν κατόπτευσιν ἐν Λωρραίνῃ, ἥτις ἀπεπειράθη νὰ προσεγγίσῃ εἰς μίαν τῶν μικρῶν θέσεών μας βορείως τοῦ Σαὶν—Μαρτέν.

Συνεκεντρώσαμεν τὸ πῦρ κατὰ τῶν ἐχθρικῶν ὀχυρωτικῶν ἔργων ἐν Μαιζὶν—τὲ—Σιαμπαὶν καὶ νοτίως τοῦ Στεμεριαπὸ καὶ διεξηγάγομεν καταστρεπτικὸν πῦρ κατὰ τῶν ὀχυρωτικῶν ἔργων εἰς Φὶλλ—Μόρτ.

Λονδῖνον, 13)26. (Ἀνακοινωθὲν Παρισίων). Βορείως τοῦ Βερὼν ὁ κανονιοβολισμὸς ἐξηκολούθησε μετὰ μικροτέρας σφοδρότητος. Δὲν ἐπιτίθενται οἱ Γερμανοί. Κατὰ τὴν νύκτα ἐγκατεστήσαμεν καὶ ὀργανώσαμεν τὴν γραμμὴν τῆς ἀντιστάσεώς μας ὀπισθεν τοῦ Πωμόν, ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων ἀνατολικῶς τῆς Σιαμπανωβὶλλ νοτίως τοῦ Ὄρν.

Νέοι βομβαρδισμοὶ κατὰ τῶν Γερμανικῶν θέσεων ἐν Ἀργκῶν. Διαλείπουσα δρᾶσις πυροβολικοῦ εἰς Μαλανκοὺρ μέχρι τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Μώσα.

Παρίσιοι. Αἱ μεγάλαι τετραήμεροι γερμανικαὶ ἐπιθέσεις βορείως τοῦ Βερὼν εἶνε τώρα εἰς ὕφεσιν. Ἀλλ' αἱ μάλιστα ἐξέχουσαι αὐθενεῖαι δὲν ὑποτιμῶσι τὴν σπουδαιότητα. Φαίνεται ὅτι ἐλήφθησαν ὑπὸ τῶν Γερμανῶν αἱ λεπτομέρεσται προφυλάξεις. Σημειώδης διαταγὴ τοῦ Γερμανοῦ στρατηγοῦ Δαϊμλερ δημοσιευθεῖσα ἐπιτρέπει τὸ περίφημον δέκατον πέμπτον σῶμα, παραθέτει τὴν πορείαν τῆς τελευταίας ἐπιθέσεώς του κατὰ τῶν Γάλλων ὅπως ἀναπτύξωσι τὴν συνήθη ἀνδρείαν καὶ γενναιότητά των. Ἄλλαι ἐνδείξεις ἐμφαίνουσιν ὅτι οἱ Γερμανοὶ ἤλπισαν εἰς ταχεῖαν ἀποφασιστικὴν νίκην.

Παρίσιοι Βορείως τοῦ Βερὼν κατέπεσε πολλὴ χιὼν· δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἡ δρᾶσις τοῦ πυροβολικοῦ ἐξηκολούθησεν ἀμφοτέρωθεν. Ἐνδιαφέρει ὅλον τὸ μέτωπον ἰδιαιτέρως ὅμως ἀνατολικῶς τοῦ Μώσα ὅπου ἡ μάχη διεξάγεται μετ' ἀδιαπτώτου ἀπογνώσεως. Πολλαὶ Γερμανικαὶ ἐπιθέσεις, μεγάλαι δυνάμεις καὶ ἀπαραδείγματίστος ὁρμὴ εἰς τὸν λόφον Πουαῦρ ἀνεπιτυχῆς· ἄλλη ἐπίθεσις κατὰ τοῦ δάσους Λανουσὲ ἀνεκόπη ὡσαύτως· δὲν ἐγένετο ἐνέργεια πεζικοῦ εἰς τὸν λοιπὸν Μώσαν. Ἐπετέθημεν καὶ ἐκυριεύσαμεν ἐχθρικὸν ἔρμα νοτίως τοῦ Στεμεριαπὸ ἐν Κομπανίᾳ, συλλαβόντες 300 αἰχμαλώτους.

Ἀποτελεσματικῶς ἐβομβαρδίσαμεν τὰ ἐχθρικὰ ἔργα ἐν Ἀργκῶν. Μονομαχία πυροβολικοῦ εἰ, τὸν Φὲχτ εἰς τὴν κοιλάδα τῶν Βοογίων.

Λονδῖνον 14)27. Ἀνακοινωθὲν Παρισίων: Σφοδρὰ μάχη ἐξακολουθεῖ βορείως τοῦ Βερὼν ὅπου ὁ ἐχθρὸς κατευθύνει ἔτι τὰς προσπαθείας του κατὰ τοῦ μετώπου μας ἀνατολικῶς τοῦ Μώσα. Ἡ νεωτάτη πληροφορία λέγει ὅτι ἐπεκρατήσαμεν ποσῶν τῶν ἐφόδων τοῦ ἐχθροῦ ἀδιαφοροῦντος πρὸς τὰς θυσίας.

Ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Δουαιμὸν ἡ μάχη ἐξακολουθεῖ μετ' ἰδιαιτέρας ἀγριότητος. Αἱ προφυλακαί μας ἐπὶ τῆς γραμμῆς Ὄρν—Ἔννεμὸν ἐπληρώσαν περισσότερον εἰς τοὺς πρόποδας τῶν ὑψωμάτων τοῦ Μώσα ἄνευ ἐπιθέσεως τοῦ ἐχθροῦ. Τὸ πυροβολικόν μας εἰς ἀμφοτέρας τὰς ὄχθας τοῦ Μώσα ἀπαντᾷ ἀπαύστως εἰς τὸν Γερμανικὸν βομβαρδισμόν.

(Βραδύτερον). Βορείως τοῦ Βερὼν μὴ αὐξανόμενος βομβαρδισμὸς ἐξακολουθεῖ ἀνατολικῶς καὶ δυτικῶς τοῦ Μώσα. Τὸ Γαλλικὸν πυροβολικὸν ἀπαντᾷ εἰς πάσας τὰς ἐπιθέσεις δι' ἐρρωμένων ἀντεπιθέσεων. Πᾶσαι αἱ νέαι ἐπιθέσεις τῶν Γερμανῶν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Σιαμπανωβὶλλ καὶ τοῦ λόφου Πουαῦρ, ὅπου εἴμεθα στερεῶς ἐγκατεσημένοι, ἀπεκρούσθησαν. Ἀπεγνωσμένος ἀγὼν εἰς τὴν περιοχὴν περὶ τοῦ φρουρίου Δαναμόν, ὅπερ εἶνε προκεχωρημένον, στοιχεῖον τῆς παλαιᾶς ἀμυντικῆς ὀργανώσεως τοῦ φρουρίου Βερὼν κατεσταθη πάλιν καὶ διεβιβάσθη πέραν τῆς θέσεως, τὴν ὁποίαν ἐκυρίευσαν οἱ Γερμανοί.

Τὴν πρωΐαν ταύτην μετὰ πολλὰς καὶ τὰ μάλιστα δαπανηρὰς ἐφόδους, καὶ πᾶσαι αἱ ἀπόπειραι τοῦ ἐχθροῦ ὅπως ἐξαναγκάσωσιν ἡμᾶς πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀπέτυχον.

ΡΩΣΙΚΟΝ ΜΕΤΩΠΟΝ

Λονδῖνον 13)26. — Ἀνακοινωθὲν Πετρουπόλεως. Τὰ στρατεύματα τοῦ Καυκάσου κατέλαβον ἐξ ἐφόδου τὴν πόλιν Ἀσσπίν, ἐξακολουθεῖ ἡ καταδίωξις τῶν Τούρκων εἰς τὰς περιοχὰς Ἐρζερούμ καὶ Κνῦς. Οἱ Ρῶσσοι, ἐν Περσίᾳ, ἀφοῦ ἐξιόπισαν τὸν ἐχθρὸν ἀπὸ τῶν ὀρεινῶν θέσεων εἰς τὴν περιοχὴν Κερμανσὰχ κατέλαβον τὴν πόλιν Σουκοῦ κυριεύσαντες 4 τηλεβόλα.

Οἱ Ρῶσσοι νοτίως τῆς Τεχεράνης εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν Κασσάν.

Οἱ Ρῶσσοι κατέλαβον τὸ Κερμανσάχ

14)27. Δεκατρεῖς χιλιάδας Τούρκων, 323 τηλεβόλα καὶ ἀπείρους προμηθείας κατελάβομεν ἐν Ἐρζερούμ· ἡ καταδίωξις τῶν ἀποτεθαρρημένων Τούρκων ἐξακολουθεῖ. Αἱ ὀπισθοφυλακαί των ἀπωθήθησ